

Stamtavle for Karen Johansdatter Galtung

Hans Georg Schaathun

August 14, 2011

Generasjon 1

1 Karen Johansdatter Galtung

Karen Johansdatter GALTUNG Fødd 1698 på Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge. [2] dotter til Johan Lauritson GALTUNG (2) og Margrete Pedersdtr LEGANGER (3). Død 1764. [2]

Gift 1720 med Frantz BUTLER

1. Axellina Christina Fransdatter BUTLER fødd 1722 død

Kjelder [1]

Generasjon 2

2 Johan Lauritson Galtung

Johan Lauritson GALTUNG Fødd 1646 på Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge. [2] son til Laurits Lauritsen GALTUNG (4) og Barbara GRABOW (5). Død 1721. [2]

Hadde barn med Margrete Pedersdtr LEGANGER (3)

1. Karen Johansdatter GALTUNG (1)

3 Margrete Pedersdtr Leganger

Margrete Pedersdtr LEGANGER Fødd på Jæren, Rogaland, Norge. dotter til Peder Eriksen LEGANGER (6) og Karen Lauritsdtr LIND (7).

Hadde barn med Johan Lauritson GALTUNG (2)

Kjelder [2]

Generasjon 3

4 Laurits Lauritsen Galtung

Laurits Lauritsen GALTUNG Fødd 1612 på Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge. son til Lauritz Johannessøn GALTE (8) og Elisabeth Ottesdtr Til Vatne ORNING (9). Død omkring 1660.

Gift 1650 med Barbara GRABOW (5)

1. Johan Lauritson GALTUNG (2)

Kjelder [2]

5 Barbara Grabow

Barbara GRABOW Fødd 8. februar 1631 på Pedersstrup, Maribo, Danmark. [6] dotter til Jochum GRABOW (10) og Maren Hansdtr STEENSEN (11). Død 1695. [6]

Då Lauritz døde i 1561, hadde Barbara seks born i alderen 10 år og nedover. [4, s. 203]

Gift 1650 med Laurits Lauritsen GALTUNG (4)

Kjelder [6][4, s. 203]

6 Peder Eriksen Leganger

Peder Eriksen LEGANGER Fødd 14. september 1638 på Leikanger, Sogn og Fjordane, Norge. [5] son til Erik Iversson NORDDAL (12) og Karen Nilsdtr. WERNER (13). Død 11. juni 1706 på Hå Prestegård, Jæren, Rogaland, Norge.

Hadde barn med Karen Lauritsdtr LIND (7)

1. Margrete Pedersdtr LEGANGER (3)
2. Erik Pedersen LEGANGER død

Kjelder [8]

7 Karen Lauritsdtr Lind

Karen Lauritsdtr LIND Fødd på Hå prestegård, Rogaland, Norge. [2] dotter til Lauritz Samuelsen LIND (14) og Margreta HANSBOTTER (15).

Hadde barn med med Peder Eriksen LEGANGER (6)

Generasjon 4

8 Lauritz Johannessøn Galte

Lauritz Johannessøn GALTE Fødd 1587 på Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge. son til Johannes Lauritzson VALEN (16) og Herborg Torbjørnsdtr SANDVIN (17). Død 24. april 1659 på Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge. [2] Asso(leiermål). Betalte 200 rd i 1621/22 for leiermål med konas "halvtremening" Margrete, som truleg var dotterdotter av Kristoffer Rustung og James Stuart på Steine i Steinsdalen i KvamFogd på Hardanger, Hordaland, Norge.

Lauritz var av Galtungslekta. Dei hadde fire døtre som alle vart gift med prestar. Og ein son Lauritz.

Gift 1610 med Elisabeth Ottesdtr Til Vatne ORNING (9)

1. Laurits Lauritsen GALTUNG (4)
2. Elisabeth Lauritzdtr GALTUNG fødd 1630 død
3. Magdalena Lauritzdtr GALTUNG død 1681 på Håbrekke, Strandebarm

Kjelder [8]

9 Elisabeth Ottesdtr Til Vatne Orning

Elisabeth Ottesdtr Til Vatne ORNING Fødd 1590 på På Stord, Hordaland, Norge. dotter til Otte Thomassen ORNING (18) og Anna Eiriksdr Til Vatne Og Valv ORM (19). Død 1676 på Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge.

Til Vatne og Valvatne

Gift 1610 med Lauritz Johannessøn GALTE (8)

Kjelder [8][7, 217]

10 Jochum Grabow

Jochum GRABOW Fødd 1599. son til Hans GRABOW (20) og Barbara HUITFELDT (21). Død .

Gift med Maren Hansdtr STEENSEN (11)

1. Barbara GRABOW (5)

Kjelder [4, XX]

11 Maren Hansdtr Steensen

Maren Hansdtr STEENSEN Fødd 1592. dotter til Hans STEENSEN (22) og Margrete BASSE (23). Død .

Gift med Jochum GRABOW (10)

Kjelder [4, XX]

12 Erik Iversson Norddal

Erik Iversson NORDDAL Fødd 1591 på Norddal, Møre og Romsdal, Norge. son til Iver Eriksen NORDDAL (24) og Maritte N.N. (25). Død 1658 på Sogn, Norge.

Jo Rune Ugulen: "Erik Iverssøn åtte jordegods i Sogn. Noko som ikkje er overraskande all den tid han var prest der:-) Prestar kjøpte svært ofte opp mykje jordegods i området dei verka. Når det er sagt, er det ei perifer kopling mellom Erik Iverssøn og 'Dall'-ætta, men ikkje nedstigande linje. Den første kona til Erik Iverssøn var ei Karen Nielsdatter(?) Werner(?). Ho var stemor, og dermed Erik stefar, til Johanne Hansdatter (død 1629), som sat på noko jordegods i Sogn etter far sin, Hans Nielssøn Arctander (død 1618) frå Romsdalen. Denne Hans var først kapellan i Leikanger, sidan sokneprest i Lærdal og Leikanger. Han var først gift med Mette Jensdatter (Holst), som på si side var enkje etter sokneprest Mikkel Mikkelsøn Due i Sogndal (død 1610). Ho døydde kring 1616, og då vart herr Hans gift på ny med Karen. Mette Jensdatter var dotterdotter av Torbjørn Gautesson på Fimreite (av 'Dall'-ætta). Puuh (komplisert tilhøve med andre ord). Erik Iverssøns opphavlege jordegods i Sogn, skriv seg altså frå at han disponerte jordegodset etter stedottera. Ikkje noko av dette jordegodset skriv seg frå 'Dall'-ætta. Det vesle som fall på Jens Pederssøn Holst og kona var ein liten part i garden Ølnes. Dette kjenner ein frå skiftet etter Torbjørn Gautesson og kona i 1590, jf. min artikkel i NST frå 1998."

Gift med Karen Nilsdtr. WERNER (13)

1. Peder Eriksen LEGANGER (6)
2. Lucie Eriksdtr LEGANGER fødd 19. mars 1631 død
3. Iver Erikssøn LEGANGER fødd 26. februar 1629 på Leikanger, Sogn og Fjordane, Norgedød 3. april 1702 på Vik, Sogn og Fjordane, Norge

Kjelder [8]

13 Karen Nilsdtr. Werner

Karen Nilsdtr. WERNER Fødd omkring 1600 på Luster, Sogn og Fjordane, Norge. Død 2. mars 1634 på Bergen, Hordaland, Norge.

Gift med Erik Iversson NORDDAL (12)

Kjelder [8]

14 Lauritz Samuelsen Lind

Lauritz Samuelsen LIND

Hadde barn med med Margreta HANSDOTTER (15)

1. Karen Lauritsdtr LIND (7)

Kjelder [5]

15 Margreta Hansdotter

Margreta HANSDOTTER Død .

Hadde barn med med Lauritz Samuelsen LIND (14)

Kjelder [5]

Generasjon 5

16 Johannes Lauritzson Valen

Johannes Lauritzson VALEN Fødd 1540 på Seim, Kvinnherad. son til Lauritz Johannesson GALTE (32) og Anna (?) FARTEGNSDTR (33). Død 1620 på Jon- dal.

Han var frå Valen av den ældre Galteætt.

Gift 1585 med Herborg Torbjørnsdtr SANDVIN (17)

1. Anna Johannesdtr GALTE fødd på Torsnesdød 1647
2. Lauritz Johannesson GALTE (8)
3. Birgit Johannesdtr VALEN fødd på Valen, Kvinnheraddød på Torsnes, Hardanger

Kjelder [8]

17 Herborg Torbjørnsdtr Sandvin

Herborg Torbjørnsdtr SANDVIN Fødd 1540 på Vikøy, Kvam. dotter til Torbjørn Olavsson SANDVIN (34). Død 1633.

Ho levde i 1632.

Gift 1585 med Johannes Lauritzson VALEN (16)

Kjelder [8]

18 Otte Thomassen Orning

Otte Thomassen ORNING Fødd 1545 på Ellinggård, Danmark. son til Thomas Svendsen ORNING (36). Død før 1606 på Valvatne, Stord.

Gift 1591 med Anna Eiriksdr Til Vatne Og Valv ORM (19)

1. Elisabeth Ottesdtr Til Vatne ORNING (9)
2. Erik Ottesøn ORNING fødd omkring 1582 død 1645
3. Maren Ottesdtr ORNINGdød
4. Torlak Ottesen ORNING fødd på Stord, Hordaland, Norgedød
5. Otte Ottesen ORNINGdød

Kjelder [8]

19 Anna Eiriksdr Til Vatne Og Valv Orm

Anna Eiriksdr Til Vatne Og Valv ORM Fødd 1555 på Vatne På Stord. dotter til Eirik Eirikson ORM (38) og Magdalena Kristoffersdtr RUSTUNG (39). Død 1633.

Til Vatne og Valv

Gift 1591 med Otte Thomassen ORNING (18)

Kjelder [8]

20 Hans Grabow

Hans GRABOW Fødd 1549. son til Jochim VON GRABOW (40) og Else VON BRYTSCHEN (41). Død .

Gift med Barbara HUITFELDT (21)

1. Jochum GRABOW (10)

Kjelder [4, XX]

21 Barbara Huitfeldt

Barbara HUITFELDT dotter til Peder HUITFELDT (42) og Anna URNE (43). Død .

Gift med Hans GRABOW (20)

Kjelder [4, XX]

22 Hans Steensen

Hans STEENSEN Fødd 1559. son til Knud STEENSEN (44) og Anne LUNGE (45). Død .

Gift med Margrete BASSE (23)

1. Maren Hansdtr STEENSEN (11)

Kjelder [4, XX]

23 Margrete Basse

Margrete BASSE Fødd 1552. dotter til Erik BASSE (46) og Anne STØRLE (47). Død .

Gift med Hans STEENSEN (22)

Kjelder [4, XX]

24 Iver Eriksen Norddal

Iver Eriksen NORDDAL Kappellan på Norddal, Møre og Romsdal, Norge. Død på Norddal, Møre og Romsdal, Norge.

Bjørn Jonson Dale: "Presten i Norddal på Sunnmøre 1586-1610, Iver Eriksen, skal, etter Lampe, 'have været Søn af Erik Iversen, Borger i Throndhjem, der angives at skrive sig fra Gaarden Flak (i Bynæsset?)'. Kilde manglar. Dette kan ein ikkje avvise, men det må vere råd å finne meir (DN, Lensrekneskap, diplomsamlingar). Iver Eriksen hadde fleire barn enn dei tre vi finn hos Lampe, nemlig minst 8 (ifl Aagaat Daae: Hr. Ivar Eriksen Nordal og hans børn, Personallhistorisk tidsskrift, Sjette række, 6. bind, s 219ff). Fleire av disse barna hamna noke høgare på strå enn ein (då) fattig preste-stand i Norddal skulle tilseie. Kona til hr Iver, kor-ke nemnt hos Lampe eller Daae, heitte 'Maritte' (sidan gift med Ola Halkjelson på Maråk i Geiranger). Presteenka skatta av eit ikkje lite jordegods på Sunnmøre, og godset tyder på eit lågadelig opphav. Av barna kan nemnast Erik Iversen Nordal (1591-1658), sokneprest i Leikanger, Peder Iversen (-1635), prest i Volda, Gjertrud Iversdt, gm sokneprest Rasmus Povelsen Brandal i Ulstein (son av lagmannen Povel Helgesen og 'hustru' Lisbet Rasmusdt), Oluf Iversen, borgar av Bergen, Anne Iversdt (-1633), g1m borgaren Peder Pedersen i Vegsund, g2m Oluf Glad, Marit Iversdt, gm Jørgen Claussen (trulig bror til borgundpresten Hans Claussen Gaas), og ei namnlaus Iversdt, gm sunnmørsfuten Hans Grimmer (Grimmersen), seinare borgar på Grimmergård i Ålesund."

'Olluff Iffuersen (Søndmøre)' tok (etter N Nicolaysen: Bergens Borgerbog 1550-1751, Kristiania 1878)borgarskap i Bergen 1635 (og dette samsvarer

med originalen). Han budde aldri i Bergen (på denne tida budde kring 60 bergensborgarar fast på Sunnmøre, året rundt). Han budde derimot på borgarsetet Vegsund i Borgund, der søstra hans, Anne Iversdt (d 1633) først hadde vore gift med borgaren Peder Pedersen (d 1628), sidan med Oluf Glad (d 1634). Seinast 1645 budde Oluf Iversen (Nordal) på andre sida av Vegsundet, på Veibust, der han jkanskje også dreiv handel, men utan større hell, ser det ut til.

Gift med Maritte N.N. (25)

1. Erik Iversson NORDDAL (12)

Kjelder [8]

25 Maritte N.N.

Maritte N.N. Død .

Gift med Iver Eriksen NORDDAL (24)

Kjelder [8]

Generasjon 6

32 Lauritz Johannesson Galte

Lauritz Johannesson GALTE Fødd 1500på Valen, Kvinnherad. son til Johannes Torgilsson GALTE (64) og Gyrid Torgilsdtr AGA (65). Død 1563på Valen, Kvinnherad.

Lauritz var fyrst gift med Magdalena Rustung Trondsdatter. REFN: K5:30.V2:107

Han er den samme som Lauritz Johannesson Galte Steinnes skriver: «Valen-folket hadde ervt gods i Kårhus i Ryfylke etter Sjur Matsson. Arven etter Sjur må ha komi til Valen-folket gjennom ein av brørne hans, anten Fartegn eller Olav. Det ligg då nær å spørja om Valen like eins kan vera arv etter ein av desse brørne eller kanskje etter bære». Vigerust følger opp i den nevnte artikkelen i Genealogen nr. 1/99: «Som Asgaut Steinnes har påvist ble Gaute Ivarson og hans medarvinger omkring 1525-32 fradømt jordegods som de arvet etter hustru Sunniva Endresdotter (Rustung). Godset ble tildømt etterkommerne etter Filippus Fartegnsons ætt. Hovedbølet i dette godset som gikk tapt, var Valen, Gautes egen setegård..... Men siden Gautes mor, hustru Herborg, residerte på Valen i 1504, kan ikke denne gården tilhøre Gautes arvegods etter hustru Sunniva. Og siden Gaute og hans medarvinger neppe ville gi slipp på farsgodset etter det nevnte eiendomstapet 1525-32, bør Valen ha vært Herborgs eget arvegods....».

Sjur hadde tidligere vært gift med Cecilia Sæbjørnsdotter (Randa), også dette i et barnløst ekteskap. Dersom vi aksepterer dette, og også at Olav Bagge var sønn til Fartegn Matsson, blir spørsmålet å kartlegge Laurits Johannessons slektskapsmessige tilknytning til eierinteressene på Valen. Dette spørsmålet er behandlet flere steder f. eks i Steinnes' banebrytende artikkel om Matssønnene. Her tar jeg bare med konklusjonen, nemlig at Laurits Johannesson var gift med ei datter (Anna?) av Fartegn Matsson i hans ekteskap med Karen Koll, mor til Admralen Kristoffer Trondson [Rustung]. Seinere løste Olav Bagge ut Laurits Johannesson som så flyttet til Torsnes, mens han selv ble eneeier på Valen . 1) 1) Berge Velde: Slektene Velde og Espeland og inngiftede slekter. 1957 Henning Sollied og R.P. Sollied: «Losnaætten», NST, bd. I. 1927-28. Odd Handagård: Våre felles slektshistorie

Hadde barn med med Anna (?) FARTEGNSDTR (33)

1. Johannes Lauritzson VALEN (16)
2. Magdalena Lauritzdtr GALTE fødd 1540på Valen, Kvinnheraddød
3. Birgitte Lauritsdtr GALTUNG fødd 1548på Valen, Kvinnheraddød 1620på Valen, Kvinnherad

Kjelder [8]

33 Anna (?) Fartegnsdtr

Anna (?) FARTEGNSDTR Fødd 1515på Ænes, Kvinnherad. dotter til Fartegn Matsson TIL ÆNES (66) og Karen Til Nessa KOLD (67). Død .

Eller var ho kalt Magdalena?

Hadde barn med med Lauritz Johannesson GALTE (32)

Kjelder [8]

34 Torbjørn Olavsson Sandvin

Torbjørn Olavsson SANDVIN Fødd 1520. son til Olav SANDVIN (68) og Kjerstin Pedersdatter TORSNES (69). Død 1603. Fut .

Der finst mange teoriar om familien til Torbjørn. VFS reknar Olav og Herborg som sikre born, medan alt anna er usikkert.[4, kap. 13]

Hadde barn med

1. Herborg Torbjørnsdtr SANDVIN (17)

2. Anna Torbjørnsdtr SANDVINDød
3. Kristine Torbjørnsdtr SANDVINDød
4. Olav Torbjørnson SANDVIN fødd 1570
5. Karen Torbjørnsdtr SANDVINDød

Kjelder [8]

36 Thomas Svendsen Orning

Thomas Svendsen ORNING Fødd 1519. son til Sven Matsen ORNING (72) og Maren Sørensdtr MUNK (73). Død 1571.

Hadde barn med

1. Otte Thomassen ORNING (18)

Kjelder [8]

38 Eirik Eirikson Orm

Eirik Eirikson ORM Fødd 1530på Vatne På Stord. son til Eirik Ormsson Til Vatne Og Valvatne ORM (76) og Kristina Torsteinsdtr BJØRKE (77). Død .

Hadde barn med med Magdalena Kristoffersdtr RUSTUNG (39)

1. Anna Eiriksdr Til Vatne Og Valv ORM (19)

Kjelder [8]

39 Magdalena Kristoffersdtr Rustung

Magdalena Kristoffersdtr RUSTUNG Fødd 1530. dotter til Kristoffer Trondson RUSTUNG (78) og Karen SKANKE (79). Død .

Hadde barn med med Eirik Eirikson ORM (38)

Kjelder [8]

40 Jochim von Grabow

Jochim VON GRABOW son til Claus (den eldre) VON GRABOW (80) og Margrete VON DYSCHEN (81). Død

· Gift med Else VON BRYTSCHEN (41)

1. Hans GRABOW (20)

Kjelder [4, XX]

41 Else von Brytschen

Else VON BRYTSCHEN dotter til Wincendtz VON BRYTSCHEN (82) og Elisabeth VON GYLLEN (83). Død .

Gift med Jochim VON GRABOW (40)

Kjelder [4, XX]

42 Peder Huitfeldt

Peder HUITFELDT son til Otte Clausen HUITFELDT (84) og Barbara Eriksdatter BLÅ (85). Død .

Gift med Anna URNE (43)

1. Barbara HUITFELDT (21)

Kjelder [4, XX]

43 Anna Urne

Anna URNE dotter til Jørgen URNE (86) og Anne Due GLOB (87). Død .

Gift med Peder HUITFELDT (42)

Kjelder [4, XX]

44 Knud Steensen

Knud STEENSEN son til Steen Pedersen TIL HAVNELEV (88) og Maren SKINKEL (89). Død .

Gift med Anne LUNGE (45)

1. Hans STEENSEN (22)

Kjelder [4, XX]

45 Anne Lunge

Anne LUNGE dotter til Niels Vincentsen LUNGE (90) og Karen Tetzdr RØSENGAARD (91). Død .

Gift med Knud STEENSEN (44)

Kjelder [4, XX]

46 Erik Basse

Erik BASSE son til Basse Christoffersen TIL SIØRUP (92) og Margrete NEB (93). Død .

Gift med Anne STØRLE (47)

1. Margrete BASSE (23)

Kjelder [4, XX]

47 Anne Størle

Anne STØRLE dotter til Peder STØRLE (94) og Helle BROSTRUP (95). Død .

Gift med Erik BASSE (46)

Kjelder [4, XX]

Generasjon 7

64 Johannes Torgilsson Galte

Johannes Torgilsson GALTE Fødd 1470på Aga, Hardanger. son til N.N. GALTE (128) og Ingegerd ORMSDTR (129). Død .

Levde i 1521. Var han kalla Jens eller Johannes?

"sønn av enten Torgils Vikingson eller Hans Marteinson, begge gift med Gudrun Ormsdatter Lydvo." Det virker merkelig.

Hadde barn med med Gyrid Torgilsdtr AGA (65)

1. Lauritz Johannesson GALTE (32)
2. Torgils Johannesson GALTUNG fødd 1504på Torsnesdød

Kjelder [8]

65 Gyrid Torgilsdtr Aga

Gyrid Torgilsdtr AGA Fødd 1480på Hardanger. dotter til Torgils Vikingson AGA (130) og Gudrun Ormsdtr LYDVO (131). Død .

Steines sier at hun het Gyrid. Steines NST 18.

Hadde barn med med Johannes Torgilsson GALTE (64)

Kjelder [8]

66 Fartegn Matsson Til Ænes

Fartegn Matsson TIL ÆNES Fødd 1480på Seim. son til Mats SAMSONSSON(?) (132) og Anna Fartegnstr LOSNA (133). Død 1564på Ænes, Kvinnherad. Væpnar .

Sunde Bygdebok III: s.163

Fartegn på Seim i 1518, på Ænes i 1532 fikk antakelig Valen ca. 1550 og døde kanskje der. Var i livet i 1563, men død i 1564. Gift antakelig for annen gang med Karen Kold, enke etter Trond Sigurdsson Rustung på Seim i Kvinnherred. Var han sønn til Mats Samsonsson eller til Mats Amundsson? (Amund Jensen (d 1420)-Jens Holtesson (d 1370)-Holte Gunnarsson (1325).

Rogers slektsforskning: "Fartegn Matsson (omkr. 1480 - føre 1564) Fartegn ble født omkring 1480. Han døde føre 1564 på gården Ænes i Kvinnherad. Han var muligens sønn av Mats Amundson og Anna Fartegnsdatter. (Se også siste nytt link Fartegn Matsson var, i følge Velde, gift to ganger. Med sin første hustru, Karen Koll, hadde han ei datter (Anna ?) som var gift med Laurits Johannesson på Valen. Hans ætt fornyet senere sitt adelsskap under navnet Galtung. Med sin andre hustru (ukjent, men av Ormætta?) hadde Fartegn Matsson tre barn: 1. Mats Fartegnson på Skaga. 2. Samson Fartegnson på Store Linga. 3. Olav Bagge på Valen eller kona Birgitte.

Fartegn Matsson ("Fforthen Matssen Wdj Quindehærrit") nevnes i Kvinnherad i 1518, og her ble han boende så lenge han levde. Han var altså en forholdsvis ung mann under Kristian den 2.s terrorregime i perioden 1506-23. Fartegn er ofte nevnt som lagrettes-mann. Han bodde en tid på gården Seim i Kvinnherad, admiral Kristoffer Trondsons opprinnelige slektsgård før Kristoffer på 1540-tallet fikk det danske "Eskildsø" som sin setegård mot å love dansk kongen at han ikke skulle vende tilbake til Norge. Før det var Kristoffer blitt forlenet med Ebeltoft Kloster på Sjælland. Fra 1530-årene til sin død, bodde Fartegn på Ænes i Kvinnherad. Fartegn er antagelig født i 1470-80 årene og død før 1564. I sitt første ekteskap er han gift med Karen Koll (Cold) (jfr. NST. bind 8) til Nessa, Nedstrand i Tysvær. Hun var først gift med Trond Sigurdson til Seim, i Kvinnherad, altså far til Admiral og sjørøver Kristoffer Trondson. Det er vel på grunn av dette giftermålet at Fartegn bodde på Seim. Hvem hans annen hustru var, vet vi ikke sikkert, men hun var i følge Velde, muligens av Ormætta, jfr. prosessen om Kårhus, hvor det sies at Olav Bagge i Valen er i slekt med Orm Eirikson Orm. I 1530 blir Fartegn Matsson nevnt sammen med tre av brødrene sine. I et diplom av 1532 finner vi ham dessuten nevnt sammen med to av brødrene, og her nevnes de som væpnere. "Wij eftherscreffne Farteign Mattszøn boendis paa Æness, Siuordt Mattszøn paa Talge och Oluff Mattszøn paa Tysszenn szamføde brødre aff wabenn". Fartegn Matsson segl Noe felles familievåpen har de ikke ført, for under flere dokumenter har de segl med ulike bumerker. Tord Matsson har dog under et brev brukt et våpen, en rutestav med slanger. Også Fartegns sønnesønn, Fartegn Samsonson på Linga brukte i 1638 et våpen som likner litt på Losnavåpenet og på Tord Matssons våpen. Som flere andre av våre lavadelsslekter gikk også denne slekta senere over i bondestanden, der vi atter møter dem igjen i bondearistokratiet som lensmenn, lagrettesmenn og ofte

som førere for bøndene. I 1557 er Fartegn nevnt i en herredagsdom i Bergen . 1)"

1) Berge Velde: Slektene Velde og Espeland og ingiftede slekter. 1957 Henning Sollied og R.P. Sollied: «Losna-ætten», NST, bd. I. 1927-28. Odd Handagård: Vår felles slektshistorie

Hadde barn med med N.N. ORMSDTR

1. Mats Fartegnsson SKAGADød på Hatlestrand
2. Olav Farteignsson BAGGE fødd 1537på Ænes, Kvinnheraddød 1614på Bagge, Valen, Kvinnherad
3. Samson Fartegnson LINGA fødd 1535på Ænes, Kvinnheraddød 1627

Hadde barn med med Karen Til Nessa KOLD (67)

1. Anna (?) FARTEGNSDTR (33)

Kjelder [8]

67 Karen Til Nessa Kold

Karen Til Nessa KOLD Fødd 1470på Nedstrand, Ro.. dotter til Tore Torkildson KOLD (134). Død før 1515.

REFN: Su1:53

Karen var fra Nes i Ryfylke. Karen bodde på Seim. Kvinnherad med adresse bruk1 fra 1490. Karen bodde på Ænes. Kvinnherad med adresse bruk fra nv.1560. Karen og Fartegn bodde først på gården Seim, men de flyttet senere til gården Enes i Kvinnherad.

Hadde barn med med Fartegn Matsson TIL ÆNES (66)Hadde barn med med Trond Sigurdsson RUSTUNG

1. Kristoffer Trondson RUSTUNG (78)

Kjelder [8]

68 Olav Sandvin

Olav SANDVIN Død . [4]

Det er usikkert kven far til Torbjørn på Sandvin var. Den tradisjonelle teorien er at han heitte Olav Person. En nyare teori er at det var Olav Magnusson på Steine, som var den største skatteytaren i Hardanger og soleis ein plausibel far for den seinare stormannen Torbjørn.

Gift med Kjerstin Pedersdatter TORSNES (69)

1. Torbjørn Olavsson SANDVIN (34)

69 Kjerstin Pedersdatter Torsnes

Kjerstin Pedersdatter TORSNES dotter til Peder Nils-son TORSNES (138). Død .

Gift med Olav SANDVIN (68)

Kjelder [4]

72 Sven Matsen Orning

Sven Matsen ORNING Død .

Gift med Maren Sørensdtr MUNK (73)

1. Thomas Svendsen ORNING (36)

Kjelder [7]

73 Maren Sørensdtr Munk

Maren Sørensdtr MUNK Fødd 1490. dotter til Søren Pedersen MUNK (146) og Gjertrud Jensdtr ROTFELD (147). Død 1537.

Gift med Sven Matsen ORNING (72)

Kjelder [7, 214][8]

76 Eirik Ormsson Til Vatne Og Valvatne Orm

Eirik Ormsson Til Vatne Og Valvatne ORM Fødd 1490. son til Orm Eirikson ORM (152) og Astrid ORMSDTR (153). Lagmann . Død 1564.

Su I: 109; 98.

Hadde barn med med Kristina Torsteinsdtr BJØRKE (77)

1. Anna Eriksdtr ORM fødd omkring 1520død
2. Eirik Eirikson ORM (38)
3. Eline Eriksdtr ORMDød 17. februar 1609på Kjerland, Kvinnherad

Kjelder [8]

77 Kristina Torsteinsdtr Bjørke

Kristina Torsteinsdtr BJØRKE Fødd 1495. dotter til Torstein Askjelsson Den Rike BJØRKE (154) og Kristine Andersdtr VATNE OG VALVATNE (155). Død 1550på Valvatne, Stord.

Hadde barn med med Eirik Ormsson Til Vatne Og Valvatne ORM (76)

Ogso kjend som: Kristine SMØR

Kjelder [8]

78 Kristoffer Trondson Rustung

Kristoffer Trondson RUSTUNG Fødd 1490på Seim, Kvinnherad. son til Trond Sigurdsson RUSTUNG (156) og Karen Til Nessa KOLD (67). Død 1565. Admiral . Skifte 18. september 1578. [4]

Vigerust:"Christoffer Trondsson (Tronds) til Ebelholt. Nevnt fra 1533 (VII:703). Væpner Trondheim 1535 (DN XVI nr. 557; Schönning, Hedemarken). Tituleres 1536 av Claus Bille som "ærlig og velbyrdig" (VII:725). Får Ebelholt kloster på Sjælland i forlening 1540-tallet. Bosted i Norge før flukten med Olav Engelbretsson p.t. ukjent. (Litt. opplys. om bostedet Seim i Kvinnherred ikke stadfestet ved kildegjennomgåelse, men han eide Seim, jfr. OEJ.)" linkFra "Strandebarm og Varaldsøy i gamal og ny tid", (Næss/Kolltveit) : " Kristofer Trondson har gjort Rustung-slekti til ei av dei mest namngjetne på 1500-talet. I han var det gamalt norsk vikingto og han synte eit pågangs-mot og ein virke-
trang som er utan sidestykke hjå den norske adelen på reformasjonstidi.Rustung- eller SeimsættiEin høyrer fram etter 14. og 15. årh. gjete fleire med namnet Rustung eller Rostung, men om desse har noko med ætti på Seim å gjera er uvisst. Stamfaren her er Tron.

Rustung-Slekten (Sunnhordland-slekter, Erik Bakkevig, Voss 1984)

Navnet Rustung betyr på gammelnorsk hvalross. Slekten benyttet ikke navnet selv, men av andre er det benyttet i omtale. Kanskje det fra begynnelsen har vært et klengenavn. Christopher Trondsen (Rustung) til Seim er slektens mest kjente mann. Han var en stor sjøkriger og førte et omtumlet liv. Christopher var visstnok i slekt med den siste erkebiskop i Norge, Olav Engelbregtsen, og det første vi hører om ham, er han fører et av erkebispens krigsskib. Da erkebispens senere kom i feide med Vincents Lunge og hans svigermor fru Inger til Østraat blev Christopher anfører for en flåte på 300 mann mot dem. Han plyndret da Østraat for første gang. På bispens foranledning drepte han Vincents Lunge i Trondheim i 1535. Erkebispens, som var den ledende mann i det norske riksråd, vilde efter Fredrik I.s død ikke anerkjenne Christian III som konge og forsøkte å reise nordmennene mot kongen. Han motarbeidet også den inntrengende lutherdom, og holdt på at nordmennene skulde styre i landet. Olav sendte en troppeavdeling for å. forsøke å ta Akershus, og en annen avdeling med Christopher som anfører for å ta Bergenhus. Det lyktes imidlertid ikke og Christopher blev fanget. Men da lensherren over Bergenhus, Esge Bilde, var fanget av erkebispens, blev

disse 2 utvekslet, så. Christopher kom løs. Da Christian III var blitt herre i Kjøbenhavn, måtte erkebisp-pen rømme fra landet, og det var Christopher som med en liten flåte førte ham til Nederlandene. På utturen plyndret han Østraat for annen gang. Nu begynte Christopher som kaper eller sjørøver. Han fikk kaperbrev av Phalzgreve Fredrik, og det var meningen han også skulde forsøke å befri grevens svigerfar, den fangne konge, Christian II. Med 3 skib kapret han 9 franske skib. Han flyttet senere til Øst Frisland, drev sjørøveri under beskyttelse av greve Enno i Emden. Han røvet i Østersjøen og langs den norske kyst. I 1539 plyndret han Utstein Kloster og bispegården i Stavanger. Imidlertid synes han å være blitt lei av sitt urolige liv og søkte i 1542 tilnærmelse til Kong Christian III. Det tegnet til krig, og kongen trengte dugelige sjøkrigere. Kongen tok ham til nåde, og gjorde ham til admiral over flåten. Da det blev fred i 1544, forlenet kongen ham med Ebeltoft Kloster på Sjælland, og senere også med Eskildsø. Han måtte bo i Danmark, for kongen vilde ha ham i nærheten av sig. Slektsgården Seim fikk han tilbake av kongen, og som gave fikk han også mange gårder i Sunnhordland og Hardanger, deriblandt Flatebø, Øyre, Helvik, Bjelland, Guntveit, Lothe, Lægreid, Hereid, Gravdal, Kysnes m. fl. Kongen brukte ham senere mot sjørøvere i Østersjøen og til å nedkjempe en opstand på Island i 1551. Han var også med i syvårskrigen i Østersjøen, og var ute i kongens tjeneste like til 1564, men året etter er han død.

Hans kone het Karen/Karine, men var hun en Schankedtr?

Brev sendt til Eske Bille Dato: 15 Mai 1536. Sted: Fosen. Brevtekst (fra den trykte utgaven): Mynn jdmigelige kierlige helsenn tilforne sendt mett wor herre Jesu Christo. Kiere her Eske tacker ieg ether for all gott som j meg langsommeligen beuist haffuer, huelchet ieg ydmig oc gerne forskylle will vtaff all myn yderste macht oc formwe ehvar somhelst ieg kand och maa. Kiere her Eske bether ieg ether kerligenn attj icke tager meg till mystecke att ieg foer szaa hasteligenn aff byenn, och ycke bød ether gode natter, forthij meg komme mange tyender fore som till ewentyr, kand were møget løgen eblant, och therfor drog jeg szaa hasteligen aff, Maaj witte att ther jeg kom till Boud laa ther ein boyr nyes kommen aff Hollandt och siiger for visze tyender at keyserlig Mttat haffuer ein mechtig hopp kriigs folch forsamlet j Brabant, Sellandt, och Hollandt, och er Jørgen Schenchell theris øffuerste, och schall hand fylgie palsgrewenn jnd wdj Danmarch mett same kriigs folch, och war ther lxxx orloffz skiipe vtrustett, Siiger the ocszaa for wisze att palsgrewenn haffuer ther

forudhen paa synn egne hand twolff twszind knechter, och fyre twszind rexsenner och haffuer keyserlig Mttat vdsendt thuø grewer till hertug Cristiernn, och ther effther forbiider same krigs folch effther swar etc., Maaj witte att biisp Hans och her Clauus komme well till Oslo och Erich Hach drog ned mett her Clauus. Er her inghen andre tyender som ieg kand schriffue ether till, meen nar jeg faar thalet mett myn herre, er thaa noghen wiszer tyender thaa will jeg gierne byude ether them till mett thet allerfyrste. Kiere her Eske bether ieg ether kerligenn att j ycke wille achte huad myn vuenner siige meg oppo meg fforhobis nest gwdz helpp att j schwlle ycke andet fornemme eller beffynde aff meg, end gotth. Her mett ether then alswordugiste gwd beffalindis, Bether ieg gierne j wille well giøre atsiige mynn ffenche mange godenatther paa myn wegne, lader ocszaa Karine hel-sze ether och myn ffenche mett mange godenatther. Screffuit paa Foeszenn sancti Haluardz dag aar etc. mdxix sexto Cristoffer Trundsonn ether fattig wenn

Se digitalarkivet : [link](#)Knut Handeland: [link](#)"-Christoffers kone Karine er omtalt i Likpreken som datter av Erkedegnen Knut Pedersson ved Nidarosdomen (Knut av Schanke-Rytter ætt.)Det er veldig lite som stemmer med virkeligheten i den teorien.Erkedegnens mor blir oppgitt til å hete Botilda av smørætta,men det henger heller ikke på greip da hans mor het Christine.Knut,s far het vel mer sannsynlig Peder Den eldre Rytter og hans mor av Schankeætta. Trolig ville kona Karine også ha vært et frillebarn i en sånn sammenheng og det stemmer ikke med at barna hennes blir titulert som av høyadelen. Christoffer var omtalt i flere diplomer som velbåren og av god gammel Adel. b.XII s.737 Sammendrag: Inventarium paa Degnegaarden i Throndhjem, optaget efter Hr. Knut Pederssøns Død i Nærværelse af 3 Kanniker,Lagmanden, Hr. Knuts Moder,Hustru Christine, og en Borger i Throndhjem.Kilde: Indført i Throndhjems Kapitelsbog No. 2 p. Papir i d. kgl. Bibl. i Kbhvn.,Ny kgl. Saml. fol. No. 998, fol. 11. b. (b.XII s.738.Nummer: 593.)Dato: 8 Septbr. 1539. Sted: Throndhjem. - I Erkebiskop Olav Engebrechtsøns tjeneste frem til Reformasjonen. Han nevnes for første gang i 1527 da han kommanderer Erkebispens skip mot den kjente ' Sjørøveren Klemet '. og derfor kan man gå ut fra at Christoffer nå bodde i Trondheim. -Stange bygdebok 2.Side 695. forteller at Olav var hans onkel. (Vincent røvet Christoffers gård (Seim ?) i 1529.Austrepollen, på vestsida av Folgefonntunnelen) b.X s.606 Sammendrag: En Optegnelse af Erkebiskop Olafs Skriver om de Rygter,som om Foraaret bragtes til Throndhjem af Olaf Erikssøn fra Tunsberg samt Jörgen

Olssön og Johan Hyppertssön fra Bergen, angaaende hvad Hr. Vincentius (Lunge) havde udrettet hos Kongen med Hensyn til Bestyrelsen af Prælaturer, Kirker, Klostre og Len, hvilke Tidender snart fik en stor Udbredelse og satte mange i Uro, hvortil endelig er kommen hans Plyndring af Christopher (Rustungs?) Gaard, i hvilken Anledning denne har bedet Erkebispens om Hjælp. Kilde: Efter Concept. (med Erkebiskop Olafs Skrivers Haand) i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 4088). Helark, hvoraf de to første Sider beskrevne; uden Spor af Forsegling. (Se foregaaende No. og Dipl. Norv. VII No. 662 og 663). Nummer: 578. Dato: [Juni 1529?] Sted: [Throndhjem.] b.VIII s.595 Sammendrag: Gaute Tharaldssöns Redegjørelse for en Del af det af Erkebispens Folk tagne Bytte, som fandtes i Christopher Throndssöns Kuffert. Kilde: Efter Orig. p. Papir i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 3979). Uden Segl. Nummer: 584. Dato: [1528-29.] Sted: [Throndhjem?] Nevnt 1533 (VII:703). -Væpner Trondheim 1535 (DN XVI nr. 557; Schønning, Hedemarken). (11 Juli 1535 i Trondheim) b.XI s.713 Sammendrag: Syv Væbnere, hvoriblandt en Lagmand, 13 Raadmænd i Throndhjem og 4 Lagrettemænd kundgjøre, at de efter Begjæring af Erkebiskop Olafs fuldmyndige Befalingsmand, Christopher Throndssön (Rustung), paakjendte Hr. Nils Lykkes Sag, efter at han var fangen paa Grund af det Kjættereri, han havde bedrevet med Lucie Nilsdatter, hans afdöde Hustrues Söster, hvorfor han nu var villig til at underkaste sig Norges Lov; de dömt ham derfor i Erkebispens Hænder paa Norges Kronens Vegne med Liv og Gods, dog saaledes, at Norges Rigsraad endnu skulde dömmе i Sagen med Hensyn til hans Liv. Kilde: Efter Vidisse af 9 September 1535 (se nedenfor No. 628) i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 3358). b.XI s.714 .Nummer: 624. Dato: 21 Juli 1535. Sted: Throndhjem. b.XVI s.725 Sammendrag: Olaf Vigfastssön og Hans Bagge, Lagmænd i Throndhjem og paa Stegen, Væbnerne Thrond Benkestok og Christopher Throndssön (Rostung) samt 5 andre Mænd tildømme Finn Hanssön (Rostvig) paa hans Hustru Margrete Pedersdatters Vegne Halvparten af Samsal og Samsals Gods (paa Ringsaker), der var i Helmingsfelaget mellem hendes Moder Hustru Anna og dennes første Mand Peder Svenssön. Kilde: Efter Afskr. af 16 Juli 1688 i Hedemarkens Fogedregnskaber (1689-92. II. Antegn. 1680-92) i norske Rigsarkiv; efter Orig. p. Perg. med 9 hængende Sigiller. (Se Saml. t. d. norske Folks Sprog og Hist. I S. 406-7). Nummer: 577. Dato: 11 Juni 1535. Sted: Throndhjem. - Tituleres 1536 av Claus Bille som 'ærlig og velbyrdig' (VII:725) Dvs. født Adelig. (b.VII s.777.1536)' er-

liig oc welbyrdig mandt Christoffer Trondsszen her y Trondem po hans nades wegne' -Christoffer sendte brev til Esge Bilde 1536 fra fosen, og hilser fra Karine (Lykke ?) eller sin Karine Knutsdatter (Rud?) i den sammenheng. b.XI s.737 Sammendrag: Christopher Throndssön (Rustung) beder Hr. Esge Bilde om Undskyldning, fordi han forlod Bergen uden at tage Afsked med ham, og beretter, at han i Bod har hört nye Tidender fra Holland, om at Keiseren har en stor Del Krigsfolk samlet under Jörgen Schenckels (dvs Schencks) Befaling samt 80 Orlogsskibe, der skulde understøtte Pfalzgreve (Frederik) paa et Indfald i Danmark; Biskop Hans (Reff) og Hr. Klaus Bilde ere lykkelig komne til Oslo, hvorfra Erik Hack (Gyldenstjerne, Hövedsmand paa Akershus) fulgte den sidste til Danmark. Kilde: Efter Orig. p. Papir i kgl. Bibl. i Kbhvn. (Breve t. d. danske Adels Hist. fasc. 57, Christoffer Trundsen). Brevform; udvendig forseglet. (Trykt i Aktstykker til Nordens Hist., udg. af C. Paludan-Müller, II S. 276-77). b.XI s.738 .Nummer: 637. Dato: 15 Mai 1536. Sted: Fosen. b.XI s.722 Sammendrag: Fire Borgere af Bergen afgive Forklaring om sin Samtale med Christopher Throndssön (Rustung), angaaende hans Erende og udviste Forhold i Bergen, hvorhos de berette om de Underhandlinger, de efter dennes Önske förte med Thord Roed og Stig Bagge paa Bergenhus om en Sammenkomst, uden at de dog dengang (16 Marts) kunde blive enige om Stedet, hvor de skulde mödes. Kilde: Efter Orig. p. Papir (2 Bl. in fol., hvoraf 31/2 Side beskrevet) i kgl. Bibl. i Kbhvn. (Breve t. d. danske Adels Hist. fasc. 57, Christopher Trundsen). Spor af 31 paa-trykte Segl. Sammenheftet med følgende No. b.XI s.723 .Nummer: 632. Dato: 21 Marts 1536. Sted: Bergen. b.VII s.777 Sammendrag: Hans Reff, Biskop i Oslo, stadfæster en Overenskomst mellem sig og Erkebiskop Olaf af Throndhjem i Anledning af sin Frigivelse af Fangenskabet og lover ikke at understøtte Hövedsmanden paa Akershus Erik Gyldenstjerne i den mellem ham og Erkebiskoppen udbrudte Feide. Kilde: Efter Orig. p. Papir i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 3369) med Biskoppens paatrykte Segl men uden Underskrift. Nummer: 725. Dato: 4 April 1536. Sted: Throndhjem. b.XI s.725 Sammendrag: Syv Borgere af Bergen, der vare udsendte af Lagmanden, Raadet og Borgerskabet, afgive Forklaring om de Underhandlinger, der förtes, og de Sammenkomster, der fandt Sted 17-19 Marts mellem Christopher Throndssön (Rustung) paa den ene Side samt Thord Roed, Stig Bagge og Besætningen paa Bergenhus Slot paa den anden, tildels angaaende Hr. Esge Bildes Fængsling, hvilket ledede til, at Thord Roed

lod Christopher føre fangen til Slottet, da dennes Folk med Skyts og Vaaben sagdes mod Leidet at ligge ved Nordnes. Kilde: Efter Orig. p. Papir (10 Bl. in fol., hvoraf 51/2 beskr.) i d. kgl. Bibl. i Kbhvn. (Breve t. d. dan. Adels Hist. fasc. 57, Christopher Trundsen). Spor af 8 paatrykte Segl. Sammenheftet med foregaaende No. b. XI s. 726 Nummer: 633. Dato: 21 Marts 1536. Sted: Bergen. - Sammen med Kansler Gaute på tur til Keiseren i 1537. b. XVI s. 744 Sammen drag: Thord Roed anmoder Hr. Esge Bilde, Hovedsmand paa Bergenhus, om at være ham behjælpelig hos Kongen til at erholde Hammer Gaard med Gudbrandsdalen og Hedemarken for en rimelig Afgift. En af Erkebispens Tjenere, der er kommen til Norge, beretter, at Christopher Trondssøn (Rustung) og Gaute Kantsler (Norveger) ere dragne til Keiseren. Kilde: Efter Orig. p. Papir i danske Rigsarkiv (Norge, Afd. I fasc. 7, b. No. b. 128). Brevform; Helark, udv. forsegl. med Ringsignet (Vaaben) i grønt Vox. (Jfr. Reg. Dipl. Hist. Dan. 2 ser. II. 2. S. 11). Nummer: 591. Dato: 29 Juli 1537. Sted: Hammer Gaard. Han seilte antagelig ut fra Trondheim 1. april 1537 sammen med Erkebiskopen Olav til Brabant. b. XII s. 714 Sammen drag: Fortegnelse paa nogle af Erkebiskop Olafs Baadsmænd, der døde paa Skibet Christopher, nemlig 2 i Svegesund (paa Nordmøre) 8 og 9 April samt 2 til Søs 12 og 17 April. Kilde: Efter Orig. p. Papir i norske Rigsarkiv (Münch. Saml. No. 4198). Sammenlagt Halvark uden Forsegling. Nummer: 575. Dato: 8-17 April [1537]. Sted: [Nord-søen?] - Christoffer ble omtalt av den mektige Vincent Lunge som 'Den unge våghalsen'. - I år 1537 forlater han Trondheim i sammen med Olav Engebretsen og reiser til Nederland. Grunnen til at de reiser, er fordi at Olav må rømme fra landet. (12 Februar 1538, som Marschalk av Norge i Neumarkt, Holland) b. XIII s. 723 Sammen drag: Pfalzgreve Frederik medgiver sin Tjener Christopher Marschalck af Norge (d. e. Christopher Trondssøn Rustung) Følgeskrivelse i Anledning af det ham paalagte Hverv at søge hans Svigerfader Kong Christiern II befriet af sit haarde Fængsel. Kilde: Indtaget i Brev No. 650 nedenfor. Nummer: 641. Dato: 12 Februar 1538. Sted: Neumarkt. b. XIII s. 731 Sammen drag: Christopher Thron dssøn (Rustung) anmoder Befalingsmanden paa Bergenhus, Thord Rodt, der har fanget hans Capitain Gert van Münster og dennes Folk, om ei at behandle dem anderledes end andre Krigsfanger til Udløsning, for at han ikke skal behøve at gjøre Gjengjæld og muligens fremkalde større Forviklinger. En Kopi af Pfalzgreve Frederiks Følgeog Fuldmagtsbrev for dem intages i hans Skrivelse. Kilde: Efter Afskr. (?) p. Papir i danske Rigsarkiv (Dan. Kongers

Hist. fasc. 19). Helark uden Segl. Nummer: 650. Dato: 8 Juni 1539. Sted: Norge. Perioden 1537-1543 som Kaper i Holland: - Senere bor Christoffer og Karen på forskjellige plasser. Grunnen til at de ofte måtte flytte på seg, var fordi at Christoffer i denne perioden jobbet som sjørøver. Noen av plassene: Emden, Lier i Brabant, Veer i Zeeland og Øst-Frisland. Han fikk Kaprerbrev (Dvs : Tillatelse.) av Grev Friedrich av Pfalz, til piratvirksomhet (Friedrich var svingersønn av Christian 2.) - Christoffer ble Danmarks første Riks-Sjø-Admiral under Kong Christian 2 av Danmark-Norge. b. XI s. 791 Sammen drag: Christopher Huitfeldt giver Indberetning til Kong Christian III om den Undersøgelse, som han, Peder Godske og Christopher Thron dssøn (Rustung) have foretaget af Beholdningerne af Krudt, Svovl og Salpeter i Kjöbenhavn og paa Krogen, samt udtaler sig om den beleiligste Plads for den Krudtmølle, Kongen agter at bygge. Kilde: Efter Orig. p. Papir i kgl. Bibl. i Kbhvn. (Breve t. d. danske Adels Hist. fasc. 33, Huitfeldt). Brevform; Spor af udvendig Forsegling. Nummer: 691. Dato: 12 Marts 1555. Sted: Kjöbenhavn. b. XII s. 806 Sammen drag: Christopher Thron dssøn (Rustung) til Ebelholt meddeler Rigs kantslerens Skriver Michel Jenssøn Fuldmagt til at indtale og oppebære 16 Daler med Kost, Tæring og Skadegjæld af Jörgen Bryske efter dennes udgivne Haandskrift. Kilde: Efter Orig. p. Papir i d. kgl. Bibl. i Kbhvn. (Breve til danske Adels Hist. fasc. 57, Christopher Thron dssøn). Med paa trykt Vaabensegl. b. XII s. 807. Nummer: 657. Dato: 5 Oktbr. 1555. Sted: Kjöbenhavn. b. XXI s. 825 Sammen drag: Christoffer Walkendorf til Glorup, hovedsmand paa Bergenhus, Evert Bild til Ravnholt, hovedsmand paa Kongsgården i Trondheim, Mats Størsson, Bergens og Gulatings lagmann, borgermester og rådmenn i Bergen dømmer etter klage framført på tre etter hverandre følgende Olsok-lagting av Ingelbret på Netteland over at Christoffer Thron dsson forholdt ham hans odelsbrev på arven etter Rike-Torstein (Åskjells-son). Christoffer dømmes til å møte på lagtinget året etter med de atkomstbrev til eiendommene som han måtte ha. Kilde: Original på pergament i Riksarkivet. 3 seglremmer henger ved. Nummer: 1072. Dato: 1. august 1558. Sted: [Bergen.] b. XII s. 822 Sammen drag: Christopher Thron dssøn (Rustung) beretter Hr. Mogens Gyldenstjerne til Stjernholm, Statholder paa Kjöbenhavns Slot, at Grev Johan af Ostfriesland og hans Følge har opholdt sig hos ham en Nat og udtalt sig med stor Ros om den Modtagelse og Behandling, de have nydt i Danmark; om de svenske Forhold mente han, at 'Hertug' Erik (XIV) og hans Brødre ikke længe vilde forblive enige,

og at han ikke vilde opnaa at faa Frø-kenen af England (Elisabeth) tilægge. Kilde: Efter Orig. p. Papir p. d. kgl. Bibl. i Kbhvn. (Br. t. d. dan. Adels Hist. fasc. 57. Christopher Thrundsen). Brevform; Spor af udvendig Forsegling. Nummer: 672. Dato: 11 Novbr. 1560. Sted: Tryggevelde. -I ' Danske Adelsmenn som døde i årene 1563-66 ' under ' Aff Skåne & Halland ' står det ' Christoffer Thrunnsseenn. Espenholt-Len. Gydinge-Herred '. Ebelholt : 1544-174 ; Anders Ibsen abbed i Æbelholt kloster ; Rustung Christoffer Trondsen til Æbelholt kloster ; Blistrup s Holbo h ; Eskilsø ø, Selsø s, Horns h, Sjælland ; Helsing s Holbo h ; Helsingør kbst Helsingør hospital (oprettet 1536 i Sankt Nikolaj kloster, 10.5.1541 afløst af Vor Frue kloster) ; Kregme s Strø h ; Vejby s Holbo h ; * Æbelholt kloster Tjæreby s, Strø h 1544-181 ; Anders Ibsen abbed i Æbelholt kloster ; Rustung Christoffer Trondsen til Æbelholt kloster ; Blistrup s Holbo h ; Helsing s Holbo h ; Kregme s Strø h ; Vejby s Holbo h ; * Æbelholt kloster Tjæreby s, Strø h I Dansk tjeneste fra 1543: -Danske Kongen (Christian 3. 1536 - 1559) påla senere Christoffer å flytte til Danmark så han kunne kontrollere Christoffers påfunn, og sikre seg hans tjenester. -Christoffer begynte som kaptein på en liten jakt i år 1543 under den Burgundiske krigen, som Danmark var med i. Men Kong Kristian den tredje må ha vært kjempetofornøyd med Christoffer og den jobben som han gjorde. For 3 - 4 måneder senere er Christoffer forfremmet og nå var han blitt nestkommanderende for den dansk - norske flåten. -Flåten besto av cirka 40 skip med en besetning på 5000 - 10000 menn. Den store flåten drev kaprervirksomhet på kysten av Nederland og 6 Burgundiske skip ble tatt på det toktet. Senere var flåten oppe på norskekysten på jakt etter Keiseren sine skip, som forstyrret trafikken mellom Norge og Danmark. -Tyskland var i krig med Danmark på denne tiden. Kongen var meget godt fornøyd med Christoffer og han gav Christoffer det vakre Ebelholt klosteret på Sjælland i forlening 1540-tallet. -Christoffer og Karen bosatte seg i klosteret i sammen med barna sine. -Christoffer ble utnevnt til Hovedsmann på Croneborg på Sjælland. -Den gamle Mogens Gyldenstjerne var i navnet den Danske flåtes øverstkommanderende. Men det var som sagt kun i navnet, I virkeligheten var det Christoffer som styrte alt. -I år 1544 ble det fred og Christoffer kunne slappe av på klosteret sitt. Senere fikk han også Eskildsø kloster. Freden varte et par år. Men da var det på an igjen. Christoffer fikk nå nye oppdrag. -I år 1551 reiser Christoffer med flåten sin opp til Island for å roe ned urolighetene som pågikk der oppe og legge øya under dansk styre. -I 1554/55

gjaldt det overgrep fra franske, Engelske og Skotske kapere som gjorde farvannene utrygge i Nordsjøen og på norskekysten. Begivenhetene gir Christoffersen sjansen til å utmerke seg enda mer. -Gården Seim i Kvinnherad i Norge fikk han tilbake, etter at den ble beslaglagt av Kongen i den tiden som Christoffer drev sitt sjørøveri på det verste. I tillegg fikk han en god del av gårdene, som Kongen selv eide i Norge. -Han fikk i 1556 gårdene Ænes (Erkebisppegods), Nes & Helvik i gave av Kongen. I tillegg hadde Christoffer fra før ættegården Seim. (35 lauper smør, 1 laup salt.) Disse gårdene lå på Vestlandet, nærmere bestemt i Rogaland, Sunnhordland og i Hardanger. Man vet ikke hvor mange gårder han fikk, men i skiftebrevet er disse gårdene nevnt : Flatebø, Øyre, Helvik, Bjelland, Guntveit, Lothe, Lægreid, Gravdal, Nedre nes, Nedretun, Bakke, Kysnes, Hæreid, Steine, Hatteberg, Grinde, Kvelnes og Sortland. Men Christoffer fikk ikke noe glede av disse gårdene, siden han hadde lovet Kong Kristian den tredje av Danmark å bo i Danmark resten av sitt liv. -I 1557 fikk Christoffer av Kong Kristian den tredje av Danmark overoppsynet med den med den danske orlogsflåten og det kongelige verftet Bremerholm. Han ble samtidig Riks Admiral over den danske flåten. -I år 1559 var han med på å bekjempe Ditmarskerne og blokkere kysten. Sønnen Enno deltok også i denne krigen. -I år 1559 kommer det også en ny Konge til makten i Danmark. Fredrik den 2 overtar tronen. Men også denne kongen var meget fornøyd med Christoffer og med den jobben som han gjorde for Danmark. -I år 1560 flytter familien for godt inn i Eskildsø kloster, der de bor til Christoffer dør. -I år 1563 bryter syvårskrigen ut mot Sverige. En svensk avdeling som ble ført av franskmannen Claude Colart brøt seg inn i Norge, og inn i Trøndelag og besatte Trondheim og tvang den nå avdøde erkebiskopen Olav Engebretsen sin tidligere festning, Steinsvikholm, til å kapitulere. -Christoffer kom seg opp til Bergen og utrustet en flåteavdeling, som skulle seile nordover til Trondheim. Claude Colart, s folk ble jaget ut av landet, fanget eller drept, og franskmannen selv måtte gå i fengsel i Danmark. Dette var det siste oppdraget som Christoffer hadde. Sønnen Enno deltok også i syvårskrigen. -Christoffer ble siste gang nevnt i live 08.05.1564. -Kongen Karen er nevnt som enke 26.05.1565. -Man tror at liket av han skal være flyttet fra Danmark hjem til en sarkofag under kirkegolvet i Kvinnherads kirke som ligger like ved hjemgården hans Seim. Der ligger flere berømte Adelsmenn fra samme periode i Sarkofager. -Skiftebrevet etter Christoffer finnes på Bergen bymuseum. Da Christoffer døde, flyttet

resten av familien tilbake til Seim, i Kvinnherad i Norge. -På gården Nes, bodde senere barnebarnet Anna, avkommet etter Skotten John William Stuart, og Dorothea Rustung. Anna på Nes ble muligens oppkalt etter sin tante som omtales som Skottefruen. Hun som ble forlovet med Jarlen av Bothwell. Anna ble gående og vente på han i Bergen sies det. -Datteren Elsa Tronds satt til slutt med mesteparten av gårdene etter faren sin. Sønnen til Elsa, Aksel Mowat, overtar gårdene etter sin mor og gir dem videre til sin eneste datter Karen Mowat, som gifter seg med Baronen Ludvig Holgersen Rosenkrants. Dermed ble Baroniet eier av mange gårder på Vestlandet. Kilder : Seim i Kvinnherad var Christoffer Trondssons gods. OEJ (1533), s. 70. Maren Staur,s Likpreken.(Terkel Klevenfeldts kopi i Københavns,Riksarkiv.) aaroenes@online.no Stange Bygdebok.2.695 (Slektskap med Erkebiskop Olav Engebrechtsson.) Dipl.Norw.7.789 (Slektskap med Erkebiskop Olav Engebrechtsson.) Dipl.Norw.8.589-97 (Rovlister håndskrevne av Christoffer i 1527.) Norsk Biografisk Leksikon.12. Skiftebrev av 1578 Bergen-Bymuseum. ' Fra Strandebarm i Ny & Gammel tid ' av Næss & Kolltveit. Hardanger Tidsskrift (1919). Haugesund Dagblad (1942). Kvinnherad Gards- og Ættesoga 3. Sunnhordalandslekter 1. Gards- og Ætt for Nedstrand (Notater). Diplom fra ca. 1536 (NORV. VII 789). Absalon Pedersen sin dagbok fra 1567. Aschehoug Konversasjons Leksikon. Rosendal, Baron og Bygning. Olavskirken på Avaldsnes. Aschehoug og Gyldendal M.Leksikon Stamhuset Rosendal. 1933 - 'Den yngre Galtung' 1935 - ADet norske folks liv og historie, bind IV 1950 - Aschehougs Konversasjonsleksikon, bind XIII 1954 - 'Jondal i gamal og ny tid' 1972 Kvinnherad 1, bygdesoga 1974 - xx: 'Galtungslekten i fortid og nutid' Stamtavle over admiral Christoffer Trundsens efterslekt Utarbeidet før 1670 av Sandvig (jf K.O. Kleppe i Norsk Slekthistorisk Tidsskrift XVI s. 6). Hardanger Tidsskrift (1919). Haugesund Dagblad (1942). Kvinnherad Gards- og Ættesoga 3. Sunnhordalandslekter 1. Gards- og Ætt for Nedstrand (Notater). Diplom fra ca. 1536 (NORV. VII 789). Absalon Pedersen sin dagbok fra 1567. Aschehoug Konversasjons Leksikon. Rosendal, Baron og Bygning. Olavskirken på Avaldsnes. Aschehoug og Gyldendal M.Leksikon Stamhuset Rosendal. 1933 - 'Den yngre Galtung' 1935 - ADet norske folks liv og historie, bind IV 1950 - Aschehougs Konversasjonsleksikon, bind XIII 1954 - 'Jondal i gamal og ny tid' 1972 Kvinnherad 1, bygdesoga 1974 - xx: 'Galtungslekten i fortid og nutid' artikkel i A-magasinet - ukebilag nr. 45, 12/11-1938 - skrevet av Olav Myre." AV GOD GAMMEL ADEL:

Salmund fød i Quinheret af godt gammel adell, oc er slecht til Christofer Trondsøn, han ble hengt i 1567 (Absolon, s. 128). Da bør Christoffer sannsynligvis være det. (Ref :Tore.H.Vigerust.link

Hadde barn med med Karen SKANKE (79)

1. Kristina Kristoffersdtr RUSTUNG fødd 1520død 1594
2. Magdalena Kristoffersdtr RUSTUNG (39)
3. Else Kristoffersdtr RUSTUNGdød
4. Dortehea Kristoffersdtr RUSTUNGdød
5. Maren Kristoffersdtr RUSTUNGdød
6. Anna Kristoffersdtr RUSTUNGdød
7. Enno Kristoffersson RUSTUNG fødd 1538på Em-dendød 1571
8. Margrete Kristoffersdtr RUSTUNGdød

Kjelder [8][3]

79 Karen Skanke

Karen SKANKE dotter til Knut PEDERSSON (158) og Dortehe ADELSTEEN (159). Død .

Hadde barn med med Kristoffer Trondson RUSTUNG (78)

Kjelder [3]

80 Claus (den eldre) von Grabow

Claus (den eldre) VON GRABOW son til Gerke VON GRABOW (160) og Magdalene VON DER WEIDEN (161). Død .

Gift med Margrete VON DYSCHEN (81)

1. Jochim VON GRABOW (40)

Kjelder [4, XX]

81 Margrete von Dyschen

Margrete VON DYSCHEN Død .

Gift med Claus (den eldre) VON GRABOW (80)

Kjelder [4, XX]

82 Wincendtz von Brytschen

Wincendtz VON BRYTSCHEN Død .
Gift med Elisabeth VON GYLLEN (83)

1. Else VON BRYTSCHEN (41)

Kjelder [4, XX]

83 Elisabeth von Gyllen

Elisabeth VON GYLLEN Død .
Gift med Wincendtz VON BRYTSCHEN (82)

Kjelder [4, XX]

84 Otte Clausen Huitfeldt

Otte Clausen HUITFELDT Død .
Gift med Barbara Eriksdatter BLÅ (85)

1. Peder HUITFELDT (42)

Kjelder [4, XX]

85 Barbara Eriksdatter Blå

Barbara Eriksdatter BLÅ Død .
Gift med Otte Clausen HUITFELDT (84)

Kjelder [4, XX]

86 Jørgen Urne

Jørgen URNE Død .
Gift med Anne Due GLOB (87)

1. Anna URNE (43)

Kjelder [4, XX]

87 Anne Due Glob

Anne Due GLOB Død .
Gift med Jørgen URNE (86)

Kjelder [4, XX]

88 Steen Pedersen til Havnelev

Steen Pedersen TIL HAVNELEV Død .
Gift med Maren SKINKEL (89)

1. Knud STEENSEN (44)

Kjelder [4, XX]

89 Maren Skinkel

Maren SKINKEL Død .
Gift med Steen Pedersen TIL HAVNELEV (88)

Kjelder [4, XX]

90 Niels Vincentsen Lunge

Niels Vincentsen LUNGE Død .
Gift med Karen Tetzdr ROSENGAARD (91)

1. Anne LUNGE (45)

Kjelder [4, XX]

91 Karen Tetzdr Rosengaard

Karen Tetzdr ROSENGAARD Død .
Gift med Niels Vincentsen LUNGE (90)

Kjelder [4, XX]

92 Basse Christoffersen til Siørup

Basse Christoffersen TIL SIØRUP Død .
Gift med Margrete NEB (93)

1. Erik BASSE (46)

Kjelder [4, XX]

93 Margrete Neb

Margrete NEB Død .
Gift med Basse Christoffersen TIL SIØRUP (92)

Kjelder [4, XX]

94 Peder Størle

Peder STØRLE Død .
Gift med Helle BROSTRUP (95)

1. Anne STØRLE (47)

Kjelder [4, XX]

95 Helle Brostrup

Helle BROSTRUP Død .
Gift med Peder STØRLE (94)

Kjelder [4, XX]

Generasjon 8

128 N.N. Galte

N.N. GALTE Død .

REFN: V&E:333

Hadde barn med med Ingegerd ORMSDTR (129)

1. Johannes Torgilsson GALTE (64)

Kjelder [8]

129 Ingegerd Ormsdtr

Ingegerd ORMSDTR Fødd på Lydvo, Voss. dotter til Orm Ivarsson LYDVO (258) og Gyrid Bårdsdtr GALTE (259). Død .

REFN: KV1:603

Hadde barn med med N.N. GALTE (128)

Kjelder [8]

130 Torgils Vikingson Aga

Torgils Vikingson AGA Fødd 1450. son til Viking Finnson AGA (260). Død .

Su1:103/ E:324/334

Hadde barn med med Gudrun Ormsdtr LYDVO (131)

1. Sissela Torgilsdtr AGAdød
2. Gyrid Torgilsdtr AGA (65)

Kjelder [8]

131 Gudrun Ormsdtr Lydvo

Gudrun Ormsdtr LYDVO Fødd 1455på Voss, Hordaland, Norge. dotter til Orm Ivarsson LYDVO (258) og Gyrid Bårdsdtr GALTE (259). Død .

Gudrun vart oppattgift med Hans Mortensson og fekk dottera Cecilie Hansdotter(født i 1490, død ca 1520. REFN: Su1:103

Hadde barn med med Torgils Vikingson AGA (130)

Kjelder [8]

132 Mats Samsonsson(?)

Mats SAMSONSSON(?) Fødd 1440. son til Samson FILIPSSON (264) og Brynhild OLAVSDTR (265). Død .

V2: 105. FU4: 664.

LOSNA-ÆTTA Jo Rune Ugulen, Bergen, skriver i et innlegg i Brukerforum i Digitalarkivet den 16.09.2004: "Sidan eg har lenge hatt liggjande eit utkast til eit lite arbeid om dette, kan eg jo ta eit utsnitt her. Eg vil samstundes gjera merksam på at eg forventar at folk som vil bruka dette i andre samanhengar sjølv sagt må gjera det, men eg vil gjerne krediterast for det arbeidet eg har lagt ned her. Kven som var far til desse Matssønene har heile tida vore uvisst. Steinnes viser til at både Danmarks Adels Aarbog og Anton Espeland gissa på at denne Mats var ein son av riksråden Samson Filippusson, men han tek sjølv avstand frå denne tanken. Mot slutten av artikkelen sin kjem så Steinnes med si hypotese om kven far til Matssønene kan ha vore. I mangel av høvande personar nemnte i det eksisterande kjeldematerialet, set han her fram hypotesa om at far til Matssønene skulle vera ein elles ukjend Mats Amundsson, bror til lagmannen Erik Amundsson i Trondheim (n. 1458-1497) [Steinnes gissar vidare på at ein tredje bror var væpnaren Anders Amundsson av Holter-ætta (n. 1481-1513) trass i at han førte eit anna våpen enn Erik Amundsson og dei to Matssønene Tord og Fartegn. Denne hypotesa vert avvist av Anders Bjønnes, (1960-) et al., «Semeleng-ætten i Valdres og Losna-ætten i Sogn. Problemer og drøfting,» Norsk slektshistorisk tidsskrift 34 (1994): s. 164-202]. Steinnes tek likevel atterhald om denne slutnaden, og seier sjølv på side 345: «Noko avgjerande prov på at dette er rett, kan eg ikkje gje. Eg set tanken fram nærast som ein arbeidshypotese til bruk for andre som måtte ha interesse av å arbeida vidare med problemet.» Det som er mest overraskande i heile artikkelen til Steinnes, er det faktum at han ikkje diskuterer andre personar med namnet Mats som kronologisk kan høva som far til Matssønene. Det finst fleire potensielle kandidatar som eg skal koma attende til nedanfor. Hypotesa om at Matssønene kan ha vore brorsøner til lagmann Erik Amundsson, vert også støtta i den neste artikkelen som tek føre seg denne ætta på eit skikkelig grunnlag . Men atterhalda her er dei same som hjå Steinnes: «Amund kan ha hatt en sønn Mats (på grunn av våpenlikheten mellom Erik Amundsson og Tord Matsson), som ellers er ukjent, far til Tord, Fartegn, Sjurd, Samson og Olav Matssønner (Matssønnes ætt), fem samborne brødre, alle av våpen.» Felles for begge desse arbeida er at forfat-

tarane ikkje har funne nokon Mats nemnt i kjeldematerialet, som kunne høva som far til desse fem brørne. Ein slik person har no dukka opp, skjønt no er nok ikkje det rette ordet i denne samanhengen. Problemet ligg nok meir i at denne kjelda ikkje har vore utnytta i samband med dette spesielle spørsmålet. Kjelda det er snakk om er eit brev som vart utferda i Bergen i 1485, og eg vil fortelja litt om dette brevet før eg går inn på dei sentrale aspekta i det i samband med ætta til Matssønene. Det er forståeleg at tidlegare artikkelforfattarar ikkje har nytta dette aktuelle brevet. Det er nemleg ikkje prenta i *Diplomatarium Norvegicum*. Dette er nokså overraskande i seg sjølv, for brevet må ha vore kjent for fleire av utgjevarane av DN. Etter kva eg har kunna etterrøkje har dette brevet vorte prenta minst seks gonger sidan 1822, til og med ein gong her i landet (sjå nedanfor, note 1). I føreordet til *Diplomatarium Orcadense et Hialtlandense* vert det i tillegg fortalt at dokumenta som i utgåva er nummererte frå 26 til 51, er samla inn og redigerte av professor Absalon Taranger. Originalbrevet var på pergament og fanst i den delen av arkivet til Sinclair-ætta som låg på Wemyss Castle i Fife i Skottland. I 1836 vert det fortalt om segla på dette brevet, at det var spor etter åtte segl, men berre to var attende. Det vert diverre ikkje fortalt noko meir om segla i denne samanhengen [MacKenzie, *The General Grievances and Oppression of the Isles of Orkney and Shetland*, Appendix I, ii-iii: «Ex originali, penes Dominum Sinclair; sub octo sigillis, quorum sex avulsa sunt, duo supersunt.». I utgåva i *Diplomatarium Orcadense et Hialtlandense* vert det nok ein gong fortalt av originalbrevet var å finna i arkivet etter jarlen av Roslyn på Wemyss Castle i Fife, men av segla var no berre fragment av segl nummer 3 attende. Av omskrifta kunne likevel avskrivaren (Taranger) lesa '...END'. Dette seglet har då truleg vore seglet til rådmannen Erlend Andersson Frak. Etter at Taranger gjorde si avskrift vart brevet liggjande på Wemyss Castle til like etter første verdskrigen. Då forsvann det sporlaust. Etter opplysningar eg har fått vart det bokstaveleg talt stole av ein skruppellaus 'forskar' [Opplyst til understeikna av Michael J. Wemyss, noverande eigar av Wemyss Castle, den 4. juli 2000. Samstundes vil eg retta ei takk til Alison J. Lindsay ved National Register of Archives i Edinburgh for iherdig innsats og hjelp til å prøva å spora opp dette brevet i original]. Nedanfor vert brevet attgjeve in extenso etter teksten frå *Diplomatarium Orcadense et Hialtlandense* (sjå note 2 nedanfor). Ollom monnom theim, som thette breff see æder høræ, sender Sebiørn Guttormsson, Gulatings och Berwen lagman, Niels Willems-

son, lagman i Hieltland, Erland Andersson Frak, Jon Sturkarsson, Mattis Jensson, Endridh Swensson Rostungh, Asmund Salmonsson, radmen ther sames-tadz, Villem Thomasson, lagrettes man i Hieltlandh q[uedio] G[udz] och sina, kunnikt gørendes, at mith worom i sacristiet i Kros kyrkkio liggendes i fornempd stad Berwene Manedaghen nest fore Sancti Laurencii dagh anno Dominj Mcdlxxx quinto soghom och hørdom aa, at their heldo handom saman aff enne half-two beskedelig man Jeppe Zeirsson, radman i tratnempd stad, i fullo vmbode hwstrv Marion Jons dodder (sic) eighen kono sinne, en aff andro halffuonne Thomas Engilsk i fullo vmbode Dyoneth Alexanders dotter eighen kono sinnæ. Skildes thet i theira handerbande, at Jeppe tratnempder och hanss hwstrv Marion skulo fylgia och til ewinneligh egn [haffwa] swa manga jorder, som Thomas for[nemp]d olaglighæ køpt haffde aff Anders Skot, optnempd hwstrv Mari- ons fadubroders, som ligger i Hieltland och her efter nempnes: primo i Liwngøyo i Hwalsøyosunde thio marker brenda viij penninga aff mark. Jtem Vlsth i Iala sex marker sex penninga aff marken. Jtem i Hwle i Iala nyo marker sex penninga aff marken vndan tratnempd Thomas och hanss erffuingiæ och vnder op[nemp]dom Jeppe hans hwstrv och theres erffuingiæ til ewinneligh egn och als forrædes jnnen gardz och vtthen til landz och fiærw i mindre lwth æder meiræ medh allo twi, som til ligghe æder leiget hæffuer fra forno oc nyo oc jngo vndan skildo. Til yter mere visso hengiæ wy wor jnsigle fore thette breff medh for[nemp]dom Thomas, som screffuet er dagh och aar, som før sægher. [Påteikning med samtidig hand:] This lettir in Nornn beres all the lanndis that Zoppinn Segarson aryt be his wif, Johne Scottis doucher, and alsua the lanndis quhilkis he wan fra Thom Jngliss that he claimit of Andro Scot (i.e., that) was his wifis fader bruder and the said Zoppynn sauld jt to Sir Dauid Sinclair: Jn primis jn Linga in Quhalissan Sound x merk at viij d. the merk, jtem in Herokle of Zale vii merk at ix d. the merk, jtem in Vlsth in Zaill vi merk at vj d. the merk, jtem in Howle of Zaille ix merk at vj d. the merk. Aviss gif thir lanndis be in the rentale.

Det har nok også eksistert eit dokument om salet som kjem fram i påskrifta på brevet. Dette kjem fram i eit 1500-talsregister over skøyter på jordeigedomar som Sir David Sinclair og Henry, Lord Sinclair hadde tileigna seg. Heile dette registeret er prenta fleire gonger, sist i 1999. Det finst altså minst ein Mattis som det ser ut til at Steinnes ikkje har vore klar over. Brevet er altså dagsett Bergen måndag den 8. august i året 1485. Brevet er eit vitnemål om ei avtale mellom Jeppe Zeirsson, rådmann i Bergen, på

vegne av kona si Marion Jonsdotter, og Thomas Engelsk på vegne av si kone, Dyoneth Aleksandersdotter, om at Jeppe og Marion overtek alle jordeigedomane på Hjaltland som Thomas «olaglighæ» hadde kjøpt frå farbror til Marion, Anders Skott. Andre med namnet Mattis i siste halvta av 1400-talet Mattis Palnesson, rådmann i Bergen, n. 1447-1472 Kan det påvisast noko slektskap mellom Matssønene og Mats Jensson? Argument for slektskap er: + Namnelikskap. Namnet Mats/Mattis er ikkje så vanleg i Noreg på 1400-talet at det kan eksistera svært mange med dette namnet i dei krinsane ein må venta å finna far til Matssønene. + Standstillhøyrse. Mats Jensson er rådmann i Bergen i 1485 og opptre i eit adeleg miljø. Tord Matsson er kjent som rådmann i Bergen frå 1502, og var som fleire av brørne sine væpnar og dermed adelsmann. + Kronologisk og geografisk høver Mats Jensson godt som far til Matssønene. Likevel er dette for lite indisier til å påvisa at Mats Jensson verkeleg var far til Matssønene. Det kan likevel vera verd å følgja sporet vidare. Note 1: Dei forskjellige utgåvene finst følgjande stader: Samuel Hibbert, *A description of the Shetland Islands. Comprising an account of their geology, scenery, antiquities and superstitions. With a geological map, plates, etc* (Edinburgh: Printed for Archibald Constable, 1822), s. 314-315; [eter] A[ndreas] Munch, (1810-1863), «Geographiske og historiske Notiser om Orknøerne og Hetland,» i *Samlinger til det Norske Folks Sprog og Historie*, bd. 6 (Christiania: 1839), s. 510-511; James MacKenzie, *The General Grievances and Oppression of the Isles of Orkney and Shetland* (Edinburgh: Laing and Forbes, 1836), Appendix I, ii-iii; *Diplomatarium Orcadense et Hialtlandense. Fornbréfasafn Orkneyinga og Hjaltlendinga. Orkney and Shetland Records*, red. Alfred W[intle] Johnston og Amy Johnston, bd. 7, *Orkney and Shetland Old-Lore Series* (London: The Viking Society for Northern Research, 1907-1913), nr. 33; *Records of the Earldom of Orkney 1299-1614*, red. J[oseph] Storer Clouston, (1870-1944), bd. VII, *Publications of the Scottish History Society, Second Series* (Edinburgh: The Scottish History Society, 1914), nr. XXXI Siste gong dette brevet er prenta er så seint som i 1999 i engelsk omsetjing i *Shetland Documents 1195-1579*, red. John H. Ballantyne og Brian Smith, (1951-) (Lerwick, Shetland: Shetland Islands Council & The Shetland Times Ltd., 1999), nr. 30, s.20-21 Note 2: *DiplOrc* nr. 33, s. 54-56, med engelsk omsetjing etter den mellomnorske teksten. Eg har valt å nytta denne utgåva, av di Absalon Taranger nok er den av avskrivarane som har hatt best føresetnader til å tyda den mellomnorske teksten på eit språkleg grunnlag. MacKenzie

si utgåve er god, men ikkje feilfri - om eg då skal våga ei slik vurdering når originalbrevet ikkje lenger kan oppdrivast. Munch byggjer på Hibberts utgåve, men bommar grovt på namnet til Jeppe Sigersson, då han skriv (Munch, «Geographiske og historiske Notiser om Orknøerne og Hetland,», s. 510): «R[ettet til Jeppe Nielson] fra Jeppe Zeirson, et aldeles barbarisk Navn, der umulig kan have staaet i Originalen...». " Jo Rune Ugulen, innlegg i brukerforum, Digitalarkivet, 16.09.2004

Hadde barn med med Anna Fartegnsdtr LOSNA (133)

1. Fartegn Matsson TIL ÆNES (66)
2. Samson MATSSONDød 1530
3. Tord MATSSONDød 1531 på Bergen, Norge, Norge
4. Sigurd Matsson TIL TALGØDød
5. Olav Matsson TIL TYSSEDød

Kjelder [8]

133 Anna Fartegnsdtr Losna

Anna Fartegnsdtr LOSNA Fødd 1435. dotter til Fartegn Filippusson LOSNA (266) og Magnhilda JOGRIMSDTR (267). Død .

REFN: Su2:163

Rogers slektforskning: "Anna Farteignsdatter Anna Fartegnsdatter var datter av Fartegn II Filipsson og Magnild Jogrimsdatter. Anna giftet seg med Mats (Amundson?). (Se også siste nytt linkDe fikk barna: 1. Tord Matsson 2. Fartegn Matsson 3. Sigurd (Sjurd) Matsson 4. Samson Matsson 5. Olav Matsson

Annas ektemann, Mats (Amundson?) er ellers ukjent, men da hans sønner er væpnere, synes det sikkert at han må ha tilhørt lavadelen i likhet med sin hustru. Jeg skal nedenfor redegjøre for Mats og hans etterkommere, først "standardteorien" utviklet av Sollied og Steinnes, som også Velde bygde på, og deretter de kritiske synspunkter som seinere er videreutviklet gjennom bl.a. det såkalte "Adelsprosjektet" som ledes av Tore H. Vigerust. I sin klassiske artikkel om Matssønnene drøftet Asgaut Steinnes spørsmålet om hvem Mats egentlig var. Steinnes tok utgangspunkt i de segl og bumerker som Matssønnene førte. Det dreier seg dels om det merket Farteign Matsson førte i seglet sitt og som er gjengitt nedenfor, og om det "rute- og orme-våpen" som Tord Matsson, Nils Jensson og Jens Nilsson på Semeleng og som Samson Fartegnson på Store Linga og sønnen hans

Fartegn Samsonson førte. En del av disse merkene er gjengitt nedenfor. Steinnes konstaterte at begge disse merker i 2. halvdel av 1400-tallet ble brukt av en og samme person, nemlig av lagmann Erik Amundson (Djakn) i Trondheim. Etter dette burde det være et nært slektskap mellom Erik Amundson på den ene siden og Matssønnene og slektningene deres i Valdres på den andre, iflg. Steinnes. Jeg skal ikke gjengi hele den "bevisførsel" Steinnes gjennomførte for å sannsynliggjøre at Erik Amundson kan ha hatt en bror som het Anders. Men et av hovedpoengene er i alle fall at Erik og Anders i 1489 deltok i et møte sammen med riksrådet, lagmennene og noen andre og satte segl under brevet om at riksrådet hadde valgt hertug Christiern til å bli norsk konge når kong Hans døde. Enda viktigere, i følge Steinnes, var det at Erik og Anders var sammen om et brev datert 24. mai 1486. Brevet var egentlig "ein vidisse av eit islandsk brev". Anders hadde sterk tilknytning til Island (hans andre kone var islandsk), men det interessante er at Erik (som ellers bodde i Trondheim), var i Bergen akkurat på dette tidspunktet, noe som bygger opp under teorien om at Erik og Anders var brødre, og at Anders må ha vært far til Jens Andersson. Erik var dermed onkel (farbror) til Jens Andersson. Når seglmerkene blir sammenliknet, trekker Steinnes den konklusjon at Erik ikke kan ha vært mindre i slekt med Matssønnene enn med Jens Andersson. Erik og Anders har altså en tredje bror, Mats, som ellers er ukjent. Det er grunn til å understreke at Steinnes selv karakteriserer analysen sin slik: "Noko avgjerande prov på at dette er rett, kan eg ikkje gje. Eg set tanken fram nærast som ein arbeidshypotese til bruk for andre som måtte ha interesse av å arbeida vidare med problemet". Et av argumentene mot at Erik Amundson og Anders Amundson skulle være brødre, er at de førte forskjellige våpen. Våpenet til Anders var "ei seksodda stjerne under ei sperre", dvs. omtrent det samme våpenet som Holte Gunnarson hadde - han levde midt på 1300-tallet, mer om ham nedenfor. Til dette skriver Steinnes at et slikt faktum ikke trenger å være noe avgjørende bevis mot teorien. Det finnes en rekke eksempler på at søsken hadde forskjellig våpen, bl.a. ved at noen valgte våpen fra farsslekta, mens andre valgte våpen fra morsslekta. Dette gjaldt f.eks. Matssønnene og deres sønner igjen. Tilknytning til Nes på Romerike? Dersom teorien ovenfor holder, altså at Erik, Anders og Mats var brødre, vil det være mulig å følge farsslekta til Matssønnene enda et par generasjoner bakover. I følge Steinnes het far til Erik, Anders og Mats (og Olav som var en fjerde bror) Amund Jonson. Det fins opplysninger om at Amund i 1474-75 eide går-

den Holter på Nes på Romerike, og at han på det tidspunktet trolig også bodde der sammen med sin kone som er kalt "hustrv Gyridh" og som ut fra hus-trunavnet uten tvil tilhørte en adelsfamilie. Dersom dette stemmer, følger ytterligere to generasjoner: Far til Amund Jonson het Jon Holteson (trolig født midt på 1300-tallet) og bestefaren het Holte Gunnarson. For ytterligere opplysninger viser jeg til Steinnes' artikkel i Norsk Slektshistorisk Tidsskrift, bind 8. 1)"

1) Berge Velde: Slektene Velde og Espeland og inngiftede slekter. 1957 Henning Sollied og R.P. Sollied: «Losna-ætten», NST, bd. I. 1927-28. Odd Handagård: Våre felles slektshistorie

Hadde barn med med Mats SAMSONSSON(?) (132)

Kjelder [8]

134 Tore Torkildson Kold

Tore Torkildson KOLD Fødd 1425. son til N.N. KOLD (268). Død 1491. Lagmann .

Tore Torkildson var adelsmann. Våpenmerke : Stjerne med en rose under Stavanger (1458-1491)

Tore Torkelsen Kold ble ifølge kilder født omkring år 1425 på Nessa i Nedstrand i Ryfylke. Han var også nevnt på Nessa i perioden fra år 1458 til år 1489. I år 1458 ble Tore også nevnt som lagmann i Stavanger og han døde i Stavanger i år 1491. Tore var sønnen til Torkel Tormodsen, som bodde på Nessa i Nedstrand i år 1425. Torkel var igjen sønnen til Tormod Kold, som ble nevnt i år 1350 i et brev, der det står at han arbeidet i Nedstrand som likfrakter under svartedauen. Tormod var en av de få som overlevde svartedauen i Rogaland. Som takk for innsatsen fikk han tittelen Kold, som slekten brukte i flere ledd framover i tid. Tormod ble gift med ei fra Ombo på Røykjenes i Nedstrand. Tore Torkelsen Kold bodde på gården Nessa, som han overtok etter sin far. Mine kilder skriver at Tore hadde tre barn, men ingen av kildene nevner navnet på moren.

Tore bodde på Nessa i Nedstrand.

Hadde barn med

1. Karen Til Nessa KOLD (67)

Kjelder [8]

138 Peder Nilsson Torsnes

Peder Nilsson TORSNES Fødd 1450. son til Niels RAGNVALDSEN (276) og Herborg Bårdsdtr TORSNES (277). Død 1530.

Hadde barn med

1. Kjerstin Pedersdatter TORSNES (69)
2. Herborg Petersdtr TORSNES fødd 1500på Torsnesdød

Kjelder [8]

146 Søren Pedersen Munk

Søren Pedersen MUNK Død .

Gift med Gjertrud Jensdtr ROTFELD (147)

1. Maren Sørensdtr MUNK (73)

Kjelder [7]

147 Gjertrud Jensdtr Rotfeld

Gjertrud Jensdtr ROTFELD Fødd 1470på Haubrogård, Haubro. dotter til Jens Nielsen ROTFELD (294) og Christence Olufsdtr LUNGE (295). Død . Lever 1502.

Gift med Søren Pedersen MUNK (146)

Kjelder [8][7, 178]

152 Orm Eirikson Orm

Orm Eirikson ORM Fødd 1476på Stavanger, Norge. son til Erik ORM (304). Død 1521på Stavanger, Norge.

Orm levde omkring 1500. Han var fører for opprøret på Vestlandet i 1518 og ble henrettet i 1521 i Stavanger. Han er og nevnt i 1497. Notat:Slekten Orm har fått sitt navn etter det våpen de førte - nemlig to sammenbøyde slanger som dannet en O. Ætten tilhørte lavadelen (vepnere). Den første hittil kjente mann i slekten er Orm Eiriksson Orm i Stavanger. Men det er mulig at vi nu kan følge slekten to generasjoner lenger bakover. I et brev fra 1482 (Langebeks Diplomatarium, Norge) gjør 6 lagrettesmenn på Voss kjent at midvikedag nest etter kvitsundag (29. mai) var de på Vangen oppnevnt av kongens ombudsmann, Torgeir Olavsson, til domsmenn om jorden Vinje i Vinjar åtting. Denne gården hadde Eirik Torsteinsson pantsatt til Jon 'bragha' for en skute, slik at Jon skulle ha landskylden av jorden inntil han hadde fått vederlag for 6 kyr lag bugilde. Imidlertid solgte Jon gården til Aslak Ordreksson som igjen solgte den til Mikkell Pedersson (antagelig på Tvilde). 'Kom tha fore oss Ormer Eiriksson ok Kerde a forde Jord som hans fadher vtissethe'. Retten fant at jorden hadde løst seg selv i samsvar med den inngåtte avtale, og Orm vant altså saken. To år etter, i 1484, selger

Orm Eiriksson 5 månedsmatabol i Vinje til hederlig mann hr. Ivar Ormsson, sokneprest på Voss. (Langebeks Diplomatarium). Både tiden og likheten gjør det rimelig å tro at dette er Orm Eiriksson Orm. Det er i så fall til sin (senere) kones bror han selger godset i Vinje. Kfr. Mågeætten. I brevet heter det at prestebordet i Voss allerede før eide 6 månedsmatabol i gården Vinje. Eirik Torsteinsson er antagelig den mann av dette navn som i 1463 leier en bygård (eller grunn) av Munkeliv kloster (DN XII, s. 205). Han har vel da drevet sjøfart og handel fra Bergen likesom hans sønn i 1497 kalles borger i Stavanger. Det skulle altså være noe av en gammel slektstradisjon når vi finner Bernt og Christoffer Orning engasjert i sjøfart og handel omkring midten av 1600-tallet. Orm Eiriksson var lagrettesmann i Ryfylke 1490 og kalles borger i Stavanger i 1497. Han kjøpte i 1510 gården Hana (Hanegård) i Høyland. I 1518-1520 gjorde bønder fra Ryfylke og Hordaland forsøk på opprør på grunn av de tunge skatter. Jon Eilivsson, som bøndene sendte til kongen for å klage på skatten, ble fanget og satt i tårnet på Bergenhus. Han nevnte antagelig Orm som leder av opprøret og lensherren på bergenhus, Jørgen Hansen (Skriver), sendte en ekspedisjon til Stavanger for å gripe ham. Orm ble tatt til Bergen og henrettet i 1521.

Hadde barn med med Astrid ORMSDTR (153)

1. Eirik Ormsson Til Vatne Og Valvatne ORM (76)

Kjelder [8]

153 Astrid Ormsdtr

Astrid ORMSDTR Fødd 1476på Lydvo, Voss. dotter til Orm Ivarsson LYDVO (258) og Gyrid Bårdsdtr GALTE (259). Død 1510.

Noen kilder sier at Astrid var datter til Orm Ivarsson.

Hadde barn med med Orm Eirikson ORM (152)

Kjelder [8]

154 Torstein Askjelsson Den Rike Bjørke

Torstein Askjelsson Den Rike BJØRKE Fødd omkring 1430. son til Askjell Torsteinsson BJØRKE (308) og Ragna Bårdsdtr NORHEIM (309). Død .

Hadde barn med med Kristine Andersdtr VATNE OG VALVATNE (155)

1. Kristina Torsteinsdtr BJØRKE (77)

Kjelder [8]

155 Kristine Andersdtr Vatne Og Valvatne

Kristine Andersdtr VATNE OG VALVATNE dotter til Anders Til Vatne Og Valvatne VATNE (310) og Kristina Sjursdtr SMØR (311). Død .

Ho er nevnt i 1470. REFN: Su1:109

Hadde barn med med Torstein Askjelsson Den Rike BJØRKE (154)

Kjelder [8]

156 Trond Sigurdsson Rustung

Trond Sigurdsson RUSTUNG Død .

Hadde barn med med Karen Til Nessa KOLD (67)

Kjelder [3]

157 Karen Til Nessa Kold (See 67)

158 Knut Pedersson

Knut PEDERSSON Død . Dekan på Trondheim, Sør-Trøndelag, Norge.

Gift med Dorthe ADELSTEEN (159)

1. Karen SKANKE (79)

Kjelder [3]

159 Dorthe Adelsteen

Dorthe ADELSTEEN Død . [3]

Gift med Knut PEDERSSON (158)

160 Gerke von Grabow

Gerke VON GRABOW Død .

Gift med Magdalene VON DER WEIDEN (161)

1. Claus (den eldre) VON GRABOW (80)

Kjelder [4, XX]

161 Magdalene von der Weiden

Magdalene VON DER WEIDEN Død .

Gift med Gerke VON GRABOW (160)

Kjelder [4, XX]

Generasjon 9

258 Orm Ivarsson Lydvo

Orm Ivarsson LYDVO Fødd 1415 på Måge, Ullensvang. son til Iver Vikingson SKJELDE(1380–). Død .

JO: 56; 702. Su I: 103.

17.11.1448 på Voss (DN XXI nr 447) er Asl(e) sigurdsson, Orm Iuarsson, Erik thorgilsson, romunder Einarsson og Iorunder gudleiksson lagrettemenn. Orm er nok nest eldst av disse eller har høyere rang av en annen grunn (?). Som lagrettemann er han nok over 30 år. Kanskje vi kan gjette på at han er født omkring 1400. 26.9.1468 på Finnen på Voss (DN I nr 885) er Orm Jwarson og Gudmunder Askælon lagrettemenn på Voss. 26.9.1468 på Finnen på Voss (DN I nr 886) er Orm Juarsson den eldste av ti lagrettemenn på Voss. 26.9.1468 på Finnen på Voss (DN II nr 870) er Orm Juarsson den eldste av lagrettemenn på Voss. 20 August 1472 på Birke (DN IV nr 974) er Siwerd Guttormsson, Orm Juarson, Tormod Helgeson, Od Andbyørson, Od Enarson og Niclis Halstensson vitner. Her har Orm Ivarson fått en mann som er eldre eller med høyere rang foran seg på lista. Her står det ikke noe om de var lagrettemenn. 11.3.1475 på Gerde (DN VI nr 580) er Orm Jwarsson eldst av seks lagrettemenn på Voss. 1.6.1478 i Kinsarvik (DN XXI nr 579 og 580) tar Orm Ivarson opp vitnemål om gården Sandven. Han må her ha vært gammel! Det fortelles ikke noe om hvorfor han tar opp vitnemålet. Heller ikke om det var på egne eller noen andres vegne. Vi har altså ingen direkte opplysninger om hvor han bodde eller hvem han var gift med. Vi vet vel heller ikke noe annet enn at han bodde på Voss. Han har nok vært en pålitelig kar og brukt som vitne ved flere anledninger. Det eneste stedet han knyttes opp til noe sporbart er gården Sandven. Sandven dukker opp igjen i skiftet etter 17.4.1497 på Torsnes i Hardanger (DN XXI nr 672), der Orm Erikson opptrer for første gang - da gift med Astrid Ormsdatter. Astrids mor opplyses der å være Gyrid Bårdsdatter.

Hadde barn med med Gyrid Bårdsdtr GALTE (259)

1. Astrid ORMSDTR (153)
2. Gudrun Ormsdtr LYDVO (131)
3. Ingegerd ORMSDTR (129)
4. N.N. ORMSDTRdød

Ogso kjend som: Orm Måge LYDVO

Kjelder [8]

259 Gyrid Bårdsdtr Galte

Gyrid Bårdsdtr GALTE Fødd omkring 1400 på Torsnes, Jondal. dotter til Bård Sigurdson TORSNES(-1452) og Gyrid Thorbergsdtr BERGE(1403-1458). Død på Lydvo, Voss.

Hun giftet seg for andre gang med Orm Ivarson. Gift 1. med Arnbjørn Gran. Hun lever i 1497. Su I: 103. JO: 56; 702.

Hadde barn med med Arnbjørn Jonsson GRAN

1. Gyri Arnbjørnsdtr GRANDØD
2. Arnbjörn Anbjörnson GRAN fødd omkring 1445 død

Hadde barn med med Orm Ivarsson LYDVO (258)

Kjelder [8]

260 Viking Finnson Aga

Viking Finnson AGA Fødd omkring 1400 på Askje, Rennesøy, Rogaland. son til Finn Torgeirson AGA og N.N. VIKINGSØDTR(1375-). Død etter 1469 på Aga, Ullensvang, Hordaland, Norge.

Hadde barn med

1. Torgils Vikingson AGA (130)

Ogso kjend som: Viking Finnsen ASKJE

Kjelder [8]

262 Orm Ivarsson Lydvo (See 258)

263 Gyrid Bårdsdtr Galte (See 259)

264 Samson Filippsson

Samson FILIPSSON Fødd 1421 på Losna. son til Filippus Fartegnsson LOSNA(1360-) og Gyrid SIGURSDTR. Død 1451 på Øye, Hjelmeland. Væpner og riksråd .

Samson var omkring 1440 og noen år utover kongens ombudsmann i Ryfylke. Den 6/6/1451 settes det opp et dokument i Stavanger som bekrefter at Samson Filippusson på sin sotteseng i Øye ga gården Vormeland i Sæbø skiprede til Stavanger domkapitels kannikerbord. (H Sollied: Losna-ætten, NST i (1927-28), s 18, 19. Brevet forteller imidlertid ikke hvor Øye ligger. Det kan være Øye i Ryfylke eller i Jondal. Fillipus Fartegnssons ætt er ikke tilknyttet Valdres før omkring midten av 1400-tallet. Derfor må en ikke se bort fra at slekten intil den tid bodde i Hardanger. REFN: V2:105/FU4:664

Hadde barn med med Brynhild OLAVSDTR (265)

1. Mats SAMSONSSON(?) (132)

Kjelder [8]

265 Brynhild Olavsdtr

Brynhild OLAVSDTR Død 1451.

Hadde barn med med Samson FILIPSSON (264)

Kjelder [8]

266 Fartegn Filippusson Losna

Fartegn Filippusson LOSNA Fødd 1400 på Losna, Gulen, Solund. son til Filippus Fartegnsson LOSNA(1360-) og Gyrid SIGURSDTR. Død .

Sunde Bygdebok II: s.163 Nemd i 1411, 1415 og 1451

Rogers slektsforskning: "Farteign Filippusson Fartegn Filippusson var sønn av Filippus Fartegnsson og en ukjent mor. Fartegn var gift med Magnhild Jøgrimsdatter. De hadde barna: 1. Margrete Fartegnsdatter 2. Anna Fartegnsdatter 3. Gudrid Fartegnsdatter

Farteign Filippusson til Semeleng som mange tidligere antok var stamfar for Losna-ætten etterkommere i Hardanger (og Valdres?). Han kom i følge Sollied og Velde som nevnt til Semeleng i Valdres, og må vel være født på slutten av 1300-tallet. Velde skriver at Fartegn nevnes i et brev fra 1424 sammen med Jøgrim Audunson, som var far til hans kone, Magnhild Jøgrimsdatter. Jøgrim er i dette brevet nevnt sammen med Audun Rolvson, som Velde antar er hans far. Løberg stiller spørsmålsteget ved dette, og tviler også på at Fartegn kan ha bodd på Semeleng. Brevet er utstedt på gården Semeleng, og Fartegn må være gift til gården med Magnhild Jøgrimsdatter. Jøgrim Audunson er nevnt flere ganger i gamle brev. Han må også ha vært lagmann og nevnes som sådan i et brev (DN. II. 705). Semeleng var en storgård, som denne ætta synes å ha bodd på i lange tider. Audun Gyrdsen og Audun Guttormson som nevnes i et brev fra Semeleng i 1324, har vel tilhørt slekten. En av dem er antagelig farfar til Audun Rolfson, skriver Velde. Fartegn Filippusson er også nevnt i et brev datert 1451 sammen med Magnhild, som da sies å være hans hustru. En dattersønn av Fartegn er far til Nils Jensson til Semeleng, som var lagmann i Stavanger. I 1559 er han som lagmann tilsagt å møte ved Fredrik IIs kroning i København. Han opptrådte på herredagen i Bergen som fullmektig for sin fars fetter, væpneren Fartegn Matsson på Ænes i prosessen mot Tore og Sebjørn Toressønner. I Semeleng-

greina finner vi de karakteristiske navnene Filippus og Fartegn som delvis også er sentrale navn i Losna-ætta (Losnavåpenet). Om denne greina er det i NST for 1928 gjengitt en dom og ættlegg, som gir en hel del opplysninger om ætta. Det har vært gjettert på at riksråden Erlend Filippusson må ha hatt broren Fartegn, som for øvrig er ukjent, men hans sønner skal være Fredrik og Filippus Fartegnsønner, som nevnes i den nedenfor siterte dom. Filippus hadde en sønn, Fartegn Filippusson som kom til Semeleng i Valdres, og fra ham, som ble regnet med til lavadelen, finner vi ætta på 1500- og 1600-tallet igjen som adelsmenn og odelsbønder i Ryfylke, Hordaland og Sogn. Et interessant gammelt diplom

I det ovenfor nevnte domsutdrag heter det - på "mellomnorsk":

Eitleigenn. Frederick oc Philippus vor thou sam-bornne Brøder. Frederick aadte sig Hustru hed Vndene, och mett hende Bornn heidt Tuordt. Døde først Frederick, och saa Tuore. Saad tha Vndena y Vurdning effter Bornn sit vdi henis Lijfs Dage mett henis Husbunds Broders Philippus sinn Samtøcke. Siden bleff Vndenna anden Gang giff, och fick Mandt heidt Holthe paa Faffne, och mett hannom otte Datter heidt Gudrid, och thenne Gudridt arffuidt eller følgede sidenn vlougigh thette forne Gods, som Vndene saad j Vurdning vdi effter henis første giffings Sønn Tuore, Och effter Gudridt, henis Sønn Enndre Rustung och hans Datter Hustru Sønua, och henis Sønner Niels och Goutthe. Menn paa then anden greinn Philippus aadte Sønn heidt Farthinn, aadte seg thre Dotter, Margretta, Anna och Gudriidt och Margretta aadte ein Sønn heidt Oluff Bagge, Jomiru Magdalins fader, Anna aadte Tuordt Matzønn, och hans Brødre, Gudridt otte ein Sønn heidt Jenns Andersønn. Tha effter thiltale och giensuar, Breffue och Beuijsning paa Baade sider, som for oss i Retten var laugd, och effter som Siette Capitell y Odals Brigdenn vetter och siger, Adt odals Jorder þeir aller, som Moder erffuer effter Barnn sit, eller afflaga er gangett vndann Manna, Der schall aldrig Fyrnnske a falle, medenn skillrickere ere vitner till. Item effter Hagenn Konges Sønn Magnus Sønn Rettrbodt, som hand gaff paa sit fiordtende Aars Riggis Regemente, alle Norgis Mendt adt Fader eller Moder Arffuer icke Barnn sit ydj Odals gods. Menn sidr aldeniste y Vurdning theris Lijffs Dage, och effter theris Lijffs Dage, schall neste Barnns Odals Mendt effter barnet samme odel thage. Sagde vij saa aff, och endelige dømthe for rette, Adt huis Gods och Arff som thømtts och faldt effter forne Tuoris Dødt, faldt till forne Philippus Faderbroder sinn, och hanns affkomme. Endog hans Moder Vndena saadt y Vurdning

y samme gods, henijs Lijffs tijdt. Och effter henis li-jffs Dage, haffde ingen aff henis affkomme ther rett till i nogenn Maade. Menn forne Jomfru Magdalinn vdi henis faders stedt, Schulle haffue aff forne gods ein threiding, Tuord Madtzøn och hans Brøder en anden Threidding, Jenns Andersønn thill Odall, och Effuendelig Eyge, Alle Parthene Magelige skiffte i alle maade, Till ythermere etc." Dette ytterst interessante diplom, som riktignok ikke angir tid og sted, og heller ikke dommerens navn, gir mange opplysninger om ætta. Opplysningene i diplom, er sammenfattet i skjemaet ovenfor som jeg har hentet fra en artikkel om Semeleng-problematikken i et skrift fra "Adelssprosjektet". 1) "

1) Berge Velde: Slekten Velde og Espeland og inngiftede slekter. 1957 Henning Sollied og R.P. Sollied: «Losna-ætten», NST, bd. I. 1927-28. En artikkel i NST Bind 34/hefte 3 (1994): «Semeleng-ætten i Valdres og Losna-ætten i Sogn» skrevet av Anders Bjønnes, Lars Løberg, Tore H. Vigerust og Tor Weidling. Lars Løberg: «Jogrim Audunsons slekt». Vestoppland slektshistorielags tidsskrift nr. 4/1998, s. 261-264 Asgaut Steinnes: «Mats-sønene og ætta deira», NST (b. 8) for 1941-42. Odd Handagård: Våre felles slektshistorie

Hadde barn med med Magnhilda JOGRIMSDTR (267)

1. Anna Fartegnsdtr LOSNA (133)
2. Margreta Fartegnsdtr LOSNADød
3. Gudrid Fartegnsdtr LOSNADød

Kjelder [8]

267 Magnhilda Jogrimsdtr

Magnhilda JOGRIMSDTR Fødd 1400 på Semeleng, Valdres. dotter til Jogrim Audunsson SEMELEN(1380-). Død .

Nemd i 1451 saman med Fartegn Filippusson og er då kalla "hustru hans".

'Ollum monnum þeim som þettæ bref sea ædher høyra helsa sire Nicholos Jonsson prester a Wange a Waldresse Anunder Biorns- son oc Brander Kolson loghretis men q. gudhis oc sina kunnikt gerande at mit warum a Huale er ligger j Lomene sokn a Waldresse vm xiiii dagh jolæ anno domini mo cdo quinquagesimo primo saghum mer oc hørdum a handherband oc lysingh som Farteikn Philipusson oc Magnildæ Jogrim dotter hustru hans lysto fyrri oss oc fleirum godhum monnum at þau gafwo quit-tan lidhughen oc ollungis akæra lausen fyrri ser o(c)

sinom erfwingium oc ollum loghligum eftir koman-
dom Torkel Torkelson oc hans erfwingia fyr þen arf
som førnemder Torkel hafde jñne ner segh a hustrw
Gertrwdhe wæghna Audhunædotter. Nw vppa þet
at førsaghd saatmal skulde wbrighdelighæ standande
blifwa þa sette førnemder Farteighn sit jñscighle mæd
warum fyr þetta bref er giort war degghi oc are som
før sægher.' [link](#)

Hadde barn med med Fartegn Filippusson LOSNA
(266)

Kjelder [8]

268 N.N. Kold

N.N. KOLD son til Torkild KOLD. Død .

Hadde barn med

1. Tore Torkildson KOLD (134)

Kjelder [8]

276 Niels Ragnvaldsen

Niels RAGNALDSEN Fødd 1425på Stockholm.
son til Ragnvald NICLASSEN(1390–) og N.N.
KØNEKADTR(1395–). Død 1497på Torsnes. Råd-
mand .

Gift 1452 med Herborg Bårdsdtr TORSNES (277)

1. Peder Nilsson TORSNES (138)
2. Guttorm NIELSON fødd 1460død 1540på
Torsnes, Jondal, Hordaland, Norge

Kjelder [8]

277 Herborg Bårdsdtr Torsnes

Herborg Bårdsdtr TORSNES Fødd mellom 1420
og 1430på Torsnes. dotter til Bård Sig-
urdson TORSNES(–1452) og Gyrid Thorbergsdtr
BERGE(1403–1458). Død 1497.

Gift 1452 med Niels RAGNALDSEN (276)

Kjelder [8]

294 Jens Nielsen Rotfeld

Jens Nielsen ROTFELD Død .

Gift med Christence Olufsdtr LUNGE (295)

1. Gjertrud Jensdtr ROTFELD (147)

Kjelder [7]

295 Christence Olufsdtr Lunge

Christence Olufsdtr LUNGE Fødd 1450. dotter til
Oluf(4)Olufsen LUNGE(1400–1473) og Karen Niels-
datter BANNER. Død .

Gift med Jens Nielsen ROTFELD (294)

Kjelder [8]

304 Erik Orm

Erik ORM son til Orm HÅKONSSON. Død .

Nevnt i 1463. REFN: GD SH 13

Hadde barn med

1. Orm Eirikson ORM (152)

Kjelder [8]

306 Orm Ivarsson Lydvo (See 258)

307 Gyrid Bårdsdtr Galte (See 259)

308 Askjell Torsteinsson Bjørke

Askjell Torsteinsson BJØRKE Fødd omkring 1400på
Bjørke, Voss. Død omkring 1460på Bjørke, Voss.

B. Bjørke etbruk, Voss, Hordaland 1427.

Vossaboki bd. 2. s27.

Debatt i Digitalarkivet om denne slekten: [link](#)

Hadde barn med med Ragna Bårdsdtr NORHEIM
(309)

1. Gunhild Askjellsdtr BJØRKE fødd omkring
1435på Bjørke, Vossdød

2. Torstein Askjelsson Den Rike BJØRKE (154)

Kjelder [8]

309 Ragna Bårdsdtr Norheim

Ragna Bårdsdtr NORHEIM Fødd på Norheim, Kvam.
dotter til Bård Karlhovudsson KAUPANGER(1335–)
og Magnhild Arnvidsdtr NORHEIM. Død .

Hadde barn med med Askjell Torsteinsson BJØRKE
(308)

Kjelder [8]

310 Anders Til Vatne Og Valvatne Vatne

Anders Til Vatne Og Valvatne VATNE Død .

REFN: Su1:109/SH:13

Hadde barn med med Kristina Sjursdtr SMØR
(311)

1. Kristine Andersdtr VATNE OG VALVATNE (155)

Kjelder [8]

311 Kristina Sjursdtr Smør

Kristina Sjursdtr SMØR dotter til Sjur El Sigurd
NN og Inga Svaesdtr SMØR(1400–). Nemnd 1548.

REFN: Su1:109Død .

Hadde barn med med Anders Til Vatne Og Val-
vatne VATNE (310)

Kjelder [8]

314 Tore Torkildson Kold (See 134)

References

- [1] <http://www.nermo.org/slekt/>.
- [2] Our Family Genealogy Pages: Øystein Thorsens
Family History.
- [3] Audun Dybdahl. Christoffer Trondsson Rustung
– utdypning (NBL-artikkel).
- [4] Odd Handegård. Vår felles slektshistorie.
- [5] Bror Hartviksen. Hartviksens familietre.
- [6] Sigmund Jakobsen. Slekta vår frå Bokn og Kar-
møy.
- [7] C M Munthe. Vore Fælles Ahner.
- [8] Kjellaug Robberstad. GEDCOM file.